

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Biographiske Efterretninger
om
Geistligheden og Lærerstanden
i
Oddens Pastorat

eller
Præsternes, Degnenes og Skolelærernes Personalhistorie
i Oddens Sogn i Sjælland siden Reformationen

tilligemed
en statistisk-topographisk Beskrivelse af Oddens Sogn

ved
C. F. Nielsen,
Sognepræst.

Kjøbenhavn.
Hos C. A. Reitzel.
1878.

„Ultra posse nemo obligatur.“

---

3. Cohen's Bogstryfferi.

Sjællands Odde.

Odden („Odboe“, „Odbye“) i Ods Herred, Skippinge og Ods Herreders Provfste, Hølbæks Amt, Sjællands Stift, er en Halvø i Sjællands Nordvestende, nordlig Bredde: $55^{\circ} 58'$ og østlig Længde fra Paris: $9^{\circ} 2'$ og dannes af en næsten 2 Mile lang og $\frac{1}{2}$ Mill bred Landtunge, der som et meget smalt Land strækker sig ud i Kattegattet og er beliggende mellem Kattegattet og Seiersø Bugten mod Vest, Nord og Syd, samt grændser mod Ost til Ebbeløkke i Høiby Sogn. Oddens yderste nordvestlige Pynt dannes af „Klinten Gniben“, et Fjorbjerg, omtrent 160 Fod høit, hvorfra Sjællands Rev strækker sig omtrent 2 Mile langt ud i Kattegattet, tildeels under en meget lav Vandstand, og paa Revets yderste Grund „Rønnen“ er et Redningstaarn.

Paa Gniben var tidligere en Løbsstation, men denne er nu nedlagt, efterat der er udlagt et Fyrskib paa „Schulzes Grund“.

Luften er paa Sjællands Odde meget skarp og gennemtrængende, især om Vinteren og Foraaret, hvorfor Inflammations-Tilfælde og Gigt ere meget almindelige Sygdomme.

Odden Sogn, som ligger meget isoleret, hører til Dragsholms Birk's Jurisdiction (i Nykjøbing), Ods Herreds Amtsstuedistrict (i Holbæk), Nykjøbing Lægedistrict, 5te Valgfreds for Holbæks Amt (i Nykjøbing) og 2den Udskrivningskreds 11te Lægd, samt staaer i geistlig Henseende under Sjællands Biskop og Stiftsprovst (i Kjøbenhavn) og under Skippinge og Ods Herreders Provst (for Tiden i Åsnæs).

Sognet danner en egen Commune og bestaaer af 2de Byer, Dverby og Yderby (Øfræby og Øtreby), med Gniben (5 Huse med Jord), som ligger 4 Miil nordvest for Nykjøbing. Sognepræsten og Skolelæreren boe i Dverby, Sognefogden og Jordmoderen i Yderby.

1. Dverby ligger $\frac{1}{2}$ Miil fra Høiby Sogn og $2\frac{1}{2}$ Miil fra Nykjøbing. I Byen mod Vest ligger Sognets eneste Kirke, som Communen eier, og i Nærheden af Kirken ligger saavel Præstegaarden som Hovedskolen, der er inddeelt i to Klasser med 86 Børn. Foruden en Poststation og en klimatologisk Station (for Meteorologisk Institut i Kjøbenhavn) findes der en Veirmølle¹⁾, 3 Smaahandler samt et Fattighuus for hele Sognet. Fattighuset opbyggedes den 19de Mai 1767, men udstyttes af Skolelodden den 21de Juni 1791. Antallet paa Fattiglemmerne i hele Sognet udgjør for Tiden 24.

2. Yderby, hvor der findes tvende høje Banke („Brokkebjerg“ og „Trollebjerg“), ligger $\frac{1}{2}$ Miil Westen for Dverby. I Byen findes en Veirmølle, en Bogeskole

¹⁾ Den af Professor J. F. Schouw i „Oplysende Bemærkninger til Capitain Olsens physisk-geographiske Kort over Danmark“ 1838 (S. 1) omtalte Mølle laae dengang paa „Møllebakken“, hvis Høide angives: 12 Favne eller 70 Fod.

med 16 Børn ¹⁾, tvende Kjøbmandshandler, tvende Bagerier og Jordemoderhuset.

I Sognet findes ialt 36 Gaarde, 66 Huse med Jord og 21 Huse uden Jord; heraf findes i Dverby, foruden Præstegaarden og Skolen, 17 Gaarde med over 2 Td. Hartkorn og 1 Boelsgaard, 26 Huse med Jord og 9 Huse uden Jord, og i Yderby med Gniben 19 Gaarde og 1 Halvgaard, 40 Huse med Jord og 12 Huse uden Jord. Endeel Udstyknng har fundet Sted siden Udstyknngen i 1793, hvorved vel Gaardenes Antal er forblevet det samme, men deres Areal mindre, hvorimod flere Huse ere fremkomne, spredte rundt omkring i hele Sognet ²⁾. Jordarealet for hele Sognet udgjør 2,934 Tønder Land, som paa Nordfiden er sandet og paa Sydfiden lavt, med Lyngstrækninger ved Østrevang og ved Vestrevang, samt med Mosestrækninger, der udgjøre en Trediedeel af Sognets Areal, men hvori dog er utilstrækkeligt Tørvestjær for Beboernes Behov; som herhos ogsaa aldeles mangle Skovbrændsel, der er meget vanskeligt at faae og meget dyrt, da Skovene ere 3 Mile borte, og Veien dertil er meget bakket. I ældre Tider skal der have været en Skov i Yderby, som afbrændte i Svenskekrigen. For Tiden findes der dog tvende i Aaret 1874 beplantede Plantager af Naaletræer, som ere i Opkomst, samt ved Præstegaarden en fortrinlig, omtrent halvanden Tønde Land stor frugtbar Have med mange Frugttræer og med endeel vilde Træer (Åst, Birk, Elm, Bøg og Fyr, samt Poppelpil, Akasie og Platan).

¹⁾ En reglementeret Skole for en gift Lærer vil til næste Aar blive opført mellem Yderby og Gniben.

²⁾ I „Dispecatasteret“ anføres en Gaard i Oldtiden at være beboet af „Fr. Klengaf“.

Sognets Hartkorn andrager 175 Tdr. 5 Skpr. 3 Fjldr. 1 Alb., hvoraf Præstegaarden staar for 7 Tdr. 5 Skpr. „ Fjldr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Hartkorn med et Areal af $65\frac{3}{7}$ Tdr. Land Indlod og $25\frac{1}{4}$ Tdr. Land Overdrev, ialt $90\frac{1}{2}$ Tdr. Land¹⁾.

Overby Skolelod udgjør 1 Td. „ Skpr. „ Fjldr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Hartkorn med et Areal af 6 Tdr. Land, beliggende midt i Byen lige ved Skolen.

Bed Slutningen af Aaret 1877 udgjorde Beboernes Antal i Sognet 818, hvoraf i Overby: 386 og i Yderby: 432 Mennesker.

Børneantallet andrager 333, hvoraf 102 ere skolepligtige (52 Drengene og 50 Piger). Communicanterne udgjøre 485, der i Reglen gaae tvende Gange om Aaret til Alters. Ifølge Indberetning fra Lensmand Mogens Godfke²⁾ og Slotsherre Bjørn Andersen³⁾ udgjorde „Odbye Kirkes Decimantes“ i Aaret 1567: 46. Ved Siden af Agerbrug drives et ikke ringe Fiskeri, meest af Silb, Fladbist, Torff og Hummer, i Reglen dog kun til Sognets eget Forbrug. Beboerne eie flere Baade, hvormed stundom føres Sæd til Helsingør. Forhen fandt Skibsfart Sted fra Odden med Landproducter til Aarhus og til Hel-

1) Jævnfør: Et Document om Ods Herreds Kirkers og Præstegaardes Tillæg, uddragen af Stiftsbogen 1567“ (ansført i Hofmanns Fundatsamlinger Pars. X 69 ff.).

2) Mogens Godfke var i 5 Aar Sognepræst i Udby i Sjælland, men blev, fordi han var Adelsbaaren, sat af Kong Christian III til Lehnsmænd paa Dragholm; derefter udnævnt til Lehnsmænd over Sjællands Stift 1539. † 1567. (See Ny kirkeh. Saml. II, 92 Noten.)

3) Rigsraad Bjørn Andersen til Steenholt og Bjørnholm; født 30te Juli 1532; Hovedsmand paa Kjøbenhavns Slot og Rgl. Majestæts Befalingsmand over Sjællands Stift; † 15de December 1583.

tingør, men samme er nu aldeles ophørt, ligesom ogsaa Marvins og Robbefangsten, der tidligere fandtes her. Beboerne, som forhen vare meget velhavende, og som fra ældre Tid have været Fæstere under det fgl. Ods-herredste Gods, ere samtlige Selveiere, ligesom ogsaa 42 af disse ere Giere siden den 27de November 1872 af Kirken og dens Tiende, der forhen, som hørende under Domainegodsjet, var Statsieendom.

Oddens Kirke, ret anseelig med Taarn, er opført af røde Muursteen med isprængte utilhugne Kampesteen, og har 4 Hvelvinger i Sacristiet, Skibet og under Taarnet. Indgangen til Kirken ligger mod Syd med Vaabenhuset under Taarnet; forhen var Indgangen mod Nord, hvor der senere fandtes en aaben Begravelse, men som siden 1818 bruges til Materialhus og til Liigcapel.

I Kirken, som kan rumme 200 Tilhørere, findes 23 lukkede Stolestader samt 5 Bænkerækker under Taarnet. I Skibet findes et paa Væggen fastnaglet „Epitaphie“ af Marmor, og ligesom Indgangen et Oliemalerie („Christus i Gethiemane“) i forgyldt Ramme, stjænket Kirken den 27de Februar 1878, samt under Taarnet et Crucifix, og over Alteret en gammel Altertavle af udstaaret Billedhuggerarbejde, forfærdiget 1638, forestillende foroven „Opstandelsen“ og forneden „Korsfæstelsen“¹⁾.

I Kirketaarnet findes tvende Klokker, hvoraf den store er støbt 1599. Under Taarnhvelvingen fandtes for nogle Aar siden en malet Uhrskive, hvoraf sees, at der har været et Uhrværk i Kirken, men ifølge en Be-

¹⁾ See: Tillæg II. Inscriptionerne A. 1 og B. 1—2. — Den udmærkede, zirlige Altertavle er fra 1638, og ikke „fra 1572“, som Dr. J. P. Larsen bemærker i sit topographisk beskrevne Værk „Ods- og Skippings-herrederne“ 1832 (S. 137).

mærkning i Kaldsbogen skal Uhrværket være nedtaget i Maret 1792.

Paa Oddens Kirkegaard findes et smukt Monument, en Støtte af Granit med Marmor-Firater, opreist over de den 22de Marts 1808 Faldne paa Orlogsfibet „Prinds Christian Frederik“, omgivet af et Jerngitter, som anskaffedes i Maret 1827 for kongelig Regning, samtidig med at en ny Granitsoffel opreistes, da den ældre Soffel var sønderflaaet af Uveir¹⁾.

Ringmuren om hele Kirkegaarden er bekostet for kongelig Regning.

Paa en Bakke, kaldet „Kappelbaffen“, midtvejs imellem Byerne, sees endnu Levninger af en Kirke med tydelig Spor af den dertil hørende Kirkegaard.

Litteratur vedrørende Oddens Pastorats Geographie og Topographie.

1. Johan Grundtvig: „Om Oddens Sogn“; Manuscript dat. den 3die August 1774.
2. Dr. J. G. Larsen: „Ods- og Skippings-Herrederne topographisk beskrevne“ 1832. I. (135--140).
3. Jens Møller: „Forsøg til en oeconomisk-statistisk Beskrivelse over Danmarks geistlige Embeder“; Sjællands Stift 1843 (S. 127--128); ifølge Indberetning om Oddens Sogn fra Sognepræst Dr. Johan Christian Østergaard, dateret i Marts 1829.
4. C. L. Jepsen og L. J. Thastum: „Skole-Calendar eller Beskrivelse over Skolelærer-Embederne i Sjællands Stift.“ 1843.“ (S. 132--133).

¹⁾ See Tillæg: Inscriptionerne Nr. IV.

5. Dr. J. S. Bloch Suhr: „Efterretninger om geistlige Embeder i Kongeriget Danmark eller Kaldslexicon“ 1851. Sjællands Stift (S. 282).
  6. Theodor Herz: „Efterretninger om geistlige Embeder i Kongeriget Danmark“ I. 1857. Sjællands Stift (S. 120—122); ifølge Indberetning om Oddens Sogn fra Sognepræst Morten Peter Hansen, dat. den 25de September 1855.
  7. Jens Bering: „Beskrivelse over Landsbyiskolens offentlige Lærerembeder.“ 1859; „Odden Sogn“ (S. 71).
  8. J. P. Trap: „Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark“; 2den Udgave, II. 1871; „Oddens Sogn“ (S. 365—366).
-

I. Provsterne i Ods Herred.

I.	Sognepræster i Ods Herred.		Provsterne i Ods Herred		Fødselsaar.	Embedstid.	Dødsaar.
1	Odden	1536	Laurig Oluffen	"	1545—	1559	1572
2	Nykjøbing og Kørvig	1559	Peder Christensen	"	1559—	1570	1570
3	Nykjøbing og Kørvig	1571	Rasmus Clausen Charisius	"	1571—	1584	1610
4	Højby	1565	Magister Laurits Thuesen (Lauanus)	"	1584—	1590	1590
5	Odden	1572	Christiern Hansen Hjenboe	1539	1590—	1603	1603
6	Wiig og Åsmindrup	1584	Hans Pedersen Wiig	"	1604—	1622	1622
7	Grevinge	1621	Christoffer Jacobsen Brend	"	1622— ¹⁵ / ₁₀	1630	¹⁵ / ₁₀ 1630
8	Odden	1603	Peder Andersen Samsing	1573	1631—	1635	1635
9	Åsnæs	1613	Christen Pedersen Wisvold	"	1635—	1660	1660
10	Faareveile	1655	Christian Nielsen Ekrem	"	1661—	1699	1699
11	Grevinge	⁹ / ₁₀ 1668	Poul Poulsen Bie (Bii)	¹⁰ / ₁₀ 1644	¹⁴ / ₁₀ 1699— ¹ / ₁₀	1712	¹ / ₁₀ 1712
12	Egebjerg	⁵ / ₁ 1684	Anders Nielsen Chrystalfin	1658	1712—	1729	1729
13	Højby	²¹ / ₁₀ 1724	Hans Nielsen Nøgaard	²⁴ / ₁₀ 1682	1729— ¹⁰ / ₂	1748	¹⁰ / ₂ 1748
14	Nykjøbing og Kørvig	²² / ₁ 1722	Jacob Johansen Dyphoff	¹⁰ / ₁₀ 1689	1748—	1754	² / ₁₀ 1756
15	Egebjerg	²⁹ / ₁₀ 1736	Jens Holgerfen Arctander	¹ / ₁₀ 1699	1754— ⁶ / ₁₁	1761	⁶ / ₁₁ 1761
16	Grevinge	⁹ / ₁ 1739	Valentin Arnoldsfen Kruse	²¹ / ₁₀ 1712	³⁰ / ₇ 1761— ¹⁴ / ₁₀	1774	¹⁴ / ₁₀ 1774
17	Højby	⁷ / ₁₀ 1766	Laurentius Lauritsen Stub	²⁹ / ₁ 1723	⁷ / ₇ 1774— ⁷ / ₄	1777	⁷ / ₄ 1777
18	Wiig og Åsmindrup	⁹ / ₁ 1753	Hans Jørgen Christensen Garde ..	²⁸ / ₁ 1713	²⁸ / ₄ 1777— ²⁵ / ₇	1783	²⁶ / ₁₀ 1787
19	Egebjerg	² / ₁ 1774	Johan Andreas Johansen Rehling	²² / ₁₀ 1748	²⁵ / ₇ 1783— ¹⁶ / ₁₀	1786	³⁰ / ₁₁ 1790

20	Nytløbing og Nørvig	$\frac{9}{10}$ 1783	Alexander Holm.....	$\frac{14}{5}$ 1740	$\frac{6}{9}$ 1786— $\frac{26}{10}$ 1787	$\frac{1}{12}$ 1818
21	Egebjerg	$\frac{4}{8}$ 1786	Dlaus Jacobides Huulegaard.....	$\frac{3}{5}$ 1740	$\frac{26}{10}$ 1787— $\frac{3}{4}$ 1792	$\frac{8}{6}$ 1807
22	Ørevinge	$\frac{29}{6}$ 1774	Thomas Frederiksen Rasmussen...	$\frac{29}{5}$ 1744	$\frac{2}{4}$ 1792— $\frac{5}{10}$ 1797	$\frac{12}{5}$ 1800
23	Biig og Åsmindrup	$\frac{19}{6}$ 1792	Hans Beck.....	$\frac{13}{9}$ 1744	$\frac{5}{10}$ 1797— $\frac{18}{12}$ 1807	$\frac{10}{6}$ 1818
II. Amtsprovst i Arts, Løve, Skippinge og Ods Herreder.						
24	Nørreløse og Quandløse Ralleb	$\frac{18}{4}$ 1800 $\frac{30}{4}$ 1813	Provst Severin Warthoe.....	$\frac{18}{9}$ 1774	$\frac{18}{12}$ 1807— $\frac{28}{6}$ 1824	$\frac{2}{6}$ 1829
III. Districtsprovsterne i Skippinge og Ods Herreder.						
25	Følleslev og Særsløv	$\frac{24}{4}$ 1816	Gregers Johannes Discher (R.*)..	$\frac{14}{2}$ 1772	$\frac{28}{6}$ 1824— $\frac{15}{2}$ 1849	$\frac{15}{2}$ 1849
26	Nytløbing og Nørvig	$\frac{12}{8}$ 1845	Christian Severin Petersen (R.*)..	$\frac{26}{7}$ 1804	$\frac{10}{5}$ 1849— $\frac{23}{2}$ 1852	
27	Følleslev og Særsløv	$\frac{23}{4}$ 1849	Provst Bernt Magnussen (R.*)..	$\frac{7}{12}$ 1798	$\frac{30}{3}$ 1852— $\frac{16}{9}$ 1867	$\frac{16}{9}$ 1867
28	Følleslev og Særsløv	$\frac{10}{1}$ 1868	Provst Hans Jørgen Swane (R.*, D. M., Biskop).....	$\frac{27}{10}$ 1821	$\frac{23}{6}$ 1868— $\frac{4}{9}$ 1871	
29	Faareveile og Dragsholm	$\frac{10}{7}$ 1843	Provst Christian Benedictus Garde (R.)*.....	$\frac{30}{1}$ 1803	$\frac{9}{1}$ 1872— $\frac{28}{6}$ 1875	
30	Åsnæs	$\frac{16}{12}$ 1841	Søren Niels Peter Hasle.....	$\frac{21}{5}$ 1814	$\frac{28}{6}$ 1875.	

II. Bispevisitatserne i Oddens Pastorats Kirke og Skole.

Bisitatserne.	Biskopperne i Sjællands Stift.	Fødselsaar.	Dødsaar.
1 9 Juli 1741	Magister Peder Christoffersen Hørsleb, General Kirke-Inspector, Conferentsraad.	$25/3$ 1689	$4/4$ 1757
2 3 Sept. 1750 23 Mai 1754 6 Juli 1764	Kirkevisitator Ludvig Hansen Harboe, General Kirke-Inspector, Kgl. Confessionarius, Conferentsraad (Vicebiskop 13 April 1748).	$13/8$ 1709	$16/6$ 1783
3 19 Juli 1785 18 Juli 1791 30 Juli 1797 28 Juli 1805	Profesor, Dr. theol. Nicolai Edinger Halle (C.*, D. M.), General Kirke-Inspector, Conferentsraad Kgl. Confessionarius (Vicebiskop: 21 August 1782; lediget: 18 Februar 1808).	$12/10$ 1744	$19/10$ 1816
4 1 Mai 1815 22 Mai 1824	Profesor, Dr. phil. & theol. Friederich Christian Carl Heinrich Münter (S. K.*, D. M.), Ordensbiskop	$14/10$ 1761	$9/4$ 1830
5 22 Juli 1831	Profesor, Dr. theol. Peter Erasmus Müller (R.*, D. M.), Ordensbiskop.	$29/5$ 1776	$4/6$ 1834
6 4 Juni 1839 14 Juli 1848	Dr. theol. Jacob Peter Mynter (S. K.*, D. M.), Kgl. Confessionarius, Ordensbiskop (1 Klasse Nr. 13).	$8/11$ 1775	$30/1$ 1854
7 27 Mai 1858 12 Juli 1872	Profesor, Dr. theol. Hans Lassen Martensen, Kgl. Confessionarius, Ordensbiskop (S. K.* D. M.); (S. N. 1); (G. Fr. 1).	$19/6$ 1808	

III. Litteratur og Kilderne til Oddens Pastorats Presbyterologie.

1. Ministeriets Serier, III Afdeling (Pag. 171).
2. Manuscriptet Nr. 486 i den Kalliske Samling paa det store kgl. Bibliothek („Den sjællandske Presbyterologie“).
3. Pastor Sakmanns „Udkastning til en fuldstændig Beskrivelse ang. gamle og nye mærkværdige Ting.“ I. (Pag. 976).
4. Musenii, Catalogus over „Præster i Sjællands Stift“ Nr. 108.
5. „Series Pastorum in Odden“ af Pastor Henning Knudsen Trochmann; Manuscript dat. 12te Marts 1756.
6. „Om Oddens Sogns Præste- og Degnekald“, af Pastor Johan Grundtvig; Manuscript. dat. 3 August 1774.
7. „Oddens Pastorats 4 Ministerialbøger“, hvoraf den ældste Kirkebog er begyndt: 4de Septbr. 1731. (De ældre Kirkebøger ere tilintetgjorte ved Præstegaardens Ildbrand den 15de Juni 1631 og 10de August 1731.)
8. N. Nyerup og J. E. Kraft: „Almindeligt Litteraturlexicon for Danmark, Norge og Island.“ 1820.
9. Th. S. Erskew: „Almindeligt Forfatter-Lexicon.“ I—III. 1843—1853 og Supplement I—III. 1858—1868.
10. S. B. Wiberg: „Personalthistoriske, statistiske og genealogiske Bidrag til en almindelig dansk Præstehistorie.“ I—III. 1868—1871. (Oddens Pastorat: II Bind Nr. 858. Pag. 506—507.)
11. Capitain J. C. L. Løngnick's og Professor J. C. Sundrup's Stamtaavler.

IV. Oddens Kirke-Ciere.

1597—1878.

- 1) 1597—1638 Kongelig Secretair Claus Mortensen (Claudius Martini);
 Rigens Skriver (Regni Scriba): 1597;
 Kgl. Secretair; Kong Christian IV's Rigsskriver i Norge: 1607¹⁾; † 1638, begravet i Oddens Kirke.
- 2) 1638—1680 Biskop, Dr. theol. bull. Christian Madsen Tausen (Christianus Mathiæ Tausanus);
 født 1610 i Kjøbenhavn; Student fra Herlufsholm: 4de Februar 1630; Baccalaureus: 12te Mai 1632; Magister: 12te Mai 1635: Sognepræst til Lyderslev og Frøslev i Sjælland: 13de November 1635; Slotspræst til Christiansborgs Slotskirke i Kjøbenhavn: 1637; Sognepræst til Rjøge og Olfemagle samt Provst til Ramsø Herred i Sjælland: 3die Februar 1643; Biskop i Stavanger Stift: 2den Juli 1661; Dr. theol. bullatus: 1ste August 1668; † 1680; I ∞ 1635: Anna Clausdatter Jæger; II ∞ Mette Hansdatter²⁾.
- 3) 1680—1696 Kongelig Secretair Claus Tausen;
 født 1637 i Kjøbenhavn, en Søn af Dr. theol. Christian Tausen, da Slotsprædikanant,

¹⁾ See: Ny Kirkeh. Samlinger V. 1869—71 (S. 235).

²⁾ See: S. B. Wiberg: Personalthistorie II. 664 Nr. 10 (S. 211—212); A. Fajæ: „Christianslands Biskopshistorie“ (S. 249—266).
 F. E. Hundrup, „Doct. theol. bullati“ Nr. IV. (S. 93—94).

viden Biskop i Stavangers Stift (født 1610 † 1680) og Anna Clausdatter Jæger, en Datter af Professor, Magister Claus Hanssen Jæger, Sognepræst til Taarnby i Sjælland († 6te Juni 1639); † 23de Juni 1696, begravet i Oddens Kirke; ∞ Birgithe Marie Bader, en Datter af Provst, Magister Hans Rasmussen Bader (Corvinus), Sognepræst til St. Peters Kirke i Næstved (født 1611 † 12te Marts 1664) og Else Nielsdatter Mule.

- 4) 1696—1733   Statsraad Christian Tausen; født 26de Juni 1679, en Søn af Kgl. Secretair Claus Tausen og Birgithe Marie Bader; Deputeret i Land-Statens Commissariat; † 4de Januar 1733, begravet i Oddens Kirke; ∞ 26de Juni 1711: Adeligunda Margaretha Wilchen, en Datter af Oberst Christian Wilchen, og Enke efter Major Erik Krabbe († 1710)¹⁾.
- 5) 1733—1736   Urtekræmmer Peter Kellinghusen; en Søn af Andreas Kellinghusen, Urtekræmmer, Confiturer og Sukkerbager i Kjøbenhavn, samt en af Stadens 32 Mænd († 1719); † 1764 i Kjøbenhavn²⁾.
- 6) 1736—1752   Equipagemester Svend Svendsen; † 1752 i Kjøbenhavn.

¹⁾ See: Tillæg III Inscriptionerne Nr. 1 og 2.

²⁾ See: Capitain V. C. L. Pøngnick's „Stamtable over den meget anseete Kjøbenhavnste Familie Kellinghusen“.

- 7) 1752—1758 Cavallerie-Oberst Adam Otto v. Rohweder;

født 24de August 1688 i Lyngumkloster i Slesvig, Oberstlieutenant ved det 1ste jydste Regiment til Hest; † 9de Januar 1755, begravet i Oddens Kirke med sin Hustru; ⚭ 8de Mai 1733: Susanna Christina von Bagelsen; † 1760¹⁾.

- 8) 1758—1767 Hr. Pastor Henning Knudsen Trochmann;

født 3die Februar 1693; Sognepræst til Odden: 8de September 1734; † 20de September 1766, begravet med sin første Hustru Kirstine Sophie Wegner (født 1ste September 1703 † 6te September 1743) i Oddens Kirke.

Pastor Trochmanns Enkefrue Karen Lauritsdatter Jordhøy

(† 12te December 1787) købte ved 3die Auction den 10de Juni 1767 Oddens Kirke for 2075 Rigsdaler, men overdrog samme Dag Oddens Kirke til Hr. Pastor Brinch til Hagested og Gislinge for 2150 Rigsdaler²⁾.

- 9) 1767—1776 Hr. Pastor Jøer Jøversen Brinch; født 1722; Student fra Odense: 1742; Cand. theol.: 22de Marts 1745; Sognepræst til Hagested og Gislinge: 13de Januar 1754; Sognepræst til Rindby: 24de Mai

¹⁾ See: Tillæg III Inscriptionerne Nr. 3.

²⁾ Ifølge en Bemærkning, indført af Hr. Pastor Grundtvig i „Oddens Præstefaldis Bog“.

1771; † 9de Februar 1779; I ∞ Charlotte Amalie Eccardsdatter Benzen, født 1734 † 1758; II ∞ Maren Christiansdatter Ostenfeldt ¹⁾).

- 10) 1776—1872 Hs. Majestæt Kong Christian VII eller Staten købte i Aaret 1776 Oddens Kirke af Hr. Pastor Brinch, Sognepræst til Rundbye, og vare Forvalterne over de kongelige Godser i Odsherred i 96 Aar tillige Inspecteurer over Oddens Kirke.
- 11) 1872 42 Hærtornseiere i Oddens Sogn fik under 27de November 1872 Skjøde paa Oddens Kirke for Kjøbesummen: 7000 Rigsdaler.

---

¹⁾ See: Wiberg: Præstehistorie II. Nr. 701. 16 (S. 267).

I.

Geistlighedens Personalhistorie

i

Oddens Pastorat.

Oddens Sogns Præster.

	I. Sognepræster.	Fødsels- aar.	Embedstid.	Dødsaar.
1	Provst Laurig Oluffen	"	1536— 1572	1572
2	Provst Christiern Hansen Fyenboe	1539	1572— 1602	1602
3	Provst Peder Andersen Samsing	1573	1603— 1635	1635
4	Mikkel Hansen Kraft	1592	1635— 1660	$\frac{1}{12}$ 1660
5	Peder Christensen Wisvild	1616	$\frac{1}{12}$ 1660— $\frac{4}{6}$ 1687	1699
6	Nasmus Samuelsen Winding	1646	$\frac{4}{6}$ 1687— $\frac{1}{2}$ 1699	$\frac{1}{2}$ 1699
7	Peder Andersen	1655	$\frac{18}{3}$ 1699— $\frac{1}{4}$ 1705	$\frac{1}{4}$ 1705
8	Christen Jensen Spend	1660	$\frac{5}{6}$ 1705— $\frac{27}{5}$ 1710	$\frac{27}{5}$ 1710
9	Christoffer Christoffersen Wegner	1676	$\frac{30}{6}$ 1710— $\frac{1}{2}$ 1720	$\frac{1}{2}$ 1720
10	Anders Grønberg	1687	$\frac{1}{3}$ 1720— $\frac{26}{6}$ 1734	$\frac{26}{6}$ 1734
11	Henning Knudsen Trochmann	$\frac{3}{2}$ 1693	$\frac{8}{9}$ 1734— $\frac{20}{9}$ 1766	$\frac{20}{9}$ 1766
12	Johan Ottosen Grundtvig	$\frac{22}{11}$ 1734	$\frac{16}{11}$ 1766— $\frac{10}{7}$ 1776	$\frac{6}{1}$ 1813
13	Joachim Friderich Horster		$\frac{18}{9}$ 1776— $\frac{15}{3}$ 1780	$\frac{15}{1}$ 1800
14	Christoffer Christoffersen Ny- holm (VII. 13)	$\frac{19}{11}$ 1741	$\frac{15}{3}$ 1780— $\frac{14}{5}$ 1783	$\frac{14}{11}$ 1826
15	Thomas Martinus Braëm Gal- stjst	$\frac{2}{12}$ 1750	$\frac{2}{1}$ 1748	
			$\frac{4}{6}$ 1785— $\frac{30}{7}$ 1784	$\frac{23}{5}$ 1828
16	Jørgen Lykke Westergaard		$\frac{30}{7}$ 1784— $\frac{2}{2}$ 1798	$\frac{18}{1}$ 1818
17	Dr. phil. & Magister philol. Elias Christian v. Høven	$\frac{26}{2}$ 1745		
			$\frac{2}{2}$ 1798— $\frac{9}{8}$ 1813	$\frac{9}{8}$ 1813
18	Consistorialassessor, Dr. theol. Johan Christian Østergaard	$\frac{28}{6}$ 1754	$\frac{6}{6}$ 1780	
			$\frac{3}{1}$ 1814— $\frac{20}{7}$ 1848	$\frac{20}{7}$ 1848
19	Morten Peter Hansen	$\frac{19}{1}$ 1809	$\frac{7}{10}$ 1848— $\frac{13}{1}$ 1860	$\frac{19}{12}$ 1870
20	Jacob Ludvig Ferdinand Holm	$\frac{22}{11}$ 1810	$\frac{27}{3}$ 1860— $\frac{2}{1}$ 1869	$\frac{2}{1}$ 1869
21	Johan Carlsen	$\frac{24}{12}$ 1832	$\frac{20}{4}$ 1869— $\frac{8}{8}$ 1876	
22	Carl Frederik Nielsen	$\frac{15}{8}$ 1822	$\frac{5}{10}$ 1876	
II. Capellanerne.				
1	Mikkel Hansen Kraft	1592	$\frac{16}{12}$ 1631— 1635	$\frac{1}{12}$ 1660
2	Peder Christensen Wisvild	1616	$\frac{14}{6}$ 1660— $\frac{1}{12}$ 1660	1699
3	Johannes Hieronymus Luplau	$\frac{6}{1}$ 1809	$\frac{15}{11}$ 1845— $\frac{24}{1}$ 1849	$\frac{23}{3}$ 1857
4	Adjutor, Jens Peter Orsleff Quistgaard	$\frac{3}{12}$ 1821	$\frac{10}{2}$ 1866— $\frac{3}{6}$ 1866	
5	Adjutor, Christian Ditlev Ammen- tory Voigt	$\frac{27}{8}$ 1820	$\frac{9}{4}$ 1867— $\frac{10}{6}$ 1867	
6	Adjutor, Niels Benzon	$\frac{5}{2}$ 1832	$\frac{6}{10}$ 1867— $\frac{3}{1}$ 1868	
7	Jens Severin Jensen	$\frac{28}{9}$ 1838	$\frac{3}{1}$ 1868— $\frac{22}{9}$ 1869	

I. Sognepræster.

1. **Lauritz Olaffen** eller Laurits Olsen (Laurentius Olavi), vistnok en Søn af Hr. Oluf Lauritzen, Sognepræst i Darum i Ribe Stift, blev efter Reformationens Indførelse i Danmark i Maret 1536 ansat som den første evangeliske Sognepræst til Odden; bestilledes som Provst til Ods Herred: 1545¹⁾, men entledigedes fra Provstiet: 1559; † 1572 i en høj Alderdom.

(Wibergs Præstehistorie: II. Nr 858. 1. S. 506).

2. **Christiern Hansen Fyenboe**²⁾, født 1539 i Ribe, hvor hans Fader, Hr. Hans Fyenboe, da var Vicarius til Ribe Domkirke, senere Sognepræst til Alslev og Hofstrup i Ribe Stift († 1559); udnævntes som Sognepræst til Odden: 1572; blev den 3die Juni 1584 af Ods Herreds Præster valgt, i Forening med Provsten i Ods Herred, Magister Laurits Thuesen, Sognepræst til Høiby († 1590)³⁾ og Sognepræst Jørgen Jensen i Faare-

¹⁾ See: Ny Kirkehift. Saml. V. (S. 142).

²⁾ Pastor Grundtvig bemærker i sit Manuscript om Oddens Præster: „Navnet „Hansen“ (og ikke Jensen) forstaaes tydeligt nok af de Bogstaver, som staae paa Altertavlen: „Hr. C. HSEN. S.P.“, og af „Hr. C.H. 1584“, som staaer paa den øverste Stol i Kirken tilligemed de Aarstal: „1572. 1584. 1603.“ og paa Kirke døren: „1602“.

³⁾ Om Provst Lauritz Thuesen see Dr. S. F. Rørdam: „Universitetets Historie“ II (S. 708—709).

veile († 1614), til med Fuldmagt paa egne og de øvrige Herredspræster at møde i Ringsted den 8de Juli i samme Aar i Anledning af Hylningen af Prinds Christian (IV)¹⁾; bestilledes til Provst i Dds Herred: 1590; † 1602, 63 Aar gammel.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 2. S. 506.)

3. **Peder Andersen Samsing**, født omtrent 1573 paa Samsøe, kaldtes som Sognepræst til Ddden: 1603; udstedte i Forening med Dds Herreds Provst og Præster Fuldmagts-Breve til Valg af Deputerede, at møde paa Konventhuset i Roestilde strax efter Paasken i 1608 i Anledning af Kong Christian IV's Søn Prinds Christians Thronfølgervalg i Kjøbenhavn Trinitatis Søndag i samme Aar. Ligeledes da den udvalgte Prinds Christian (V) skulde hyldes to Aar derefter, var Hr. Peder vistnok den ene af de to Præster fra Dds Herred, som i Forening med Provst Hans Pedersen Wiig, Sognepræst til Wiig og Åsmindrup († 1622) indkaldtes til Kjøbenhavn i Februar 1610²⁾. I Aaret 1621 blev Hr. Peder støvnet af Sognepræsten i Nykjøbing, Hr. Jacob Pedersen Worm Morsing († 1633), fordi han ikke efter Hr. Mikkel Laurigens Død i Nykjøbing († 28de September 1619) havde i Genhold til Synodal-Monitum af 6te Juni 1621 taget Kirkens Inventarium i Forvaring.

I Aaret 1631 afbrændte Dddens Præstegaard, hvilket erfares af Landemodets Beslutning den 15de Juni 1631, saalydende: „Passus incendium est benigne juvandus Dnus Petrus in Odden“³⁾.

¹⁾ See: Ny Kirkeh. Saml. IV. (S. 405)

²⁾ See: Ny Kirkeh. Saml. V. (S. 59 og S. 142—149).

³⁾ See: Herredsbogen i Provstearkivet (Pag. 152).

Den 18de December 1631 beffiktedes Hr. Peder som Provst i Dds Herred og fik samtidig sin Eftermand som Capellan, der succederede ham ved hans Død; † 1635. ∞ N. N., med hvem Hr. Peder havde Sønnen Anders Pedersen Samling, Kjøbmand i Svendborg, Stamfader til en talrig Præsteslægt.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 3. S. 506).

4. **Mikkel Hansen Kraft**¹⁾, født 1592 i Helsingør, hvor hans Fader, Magister Hans Kraft (Johannes Craphtus) dengang var tydsk Præst til Maria Kirke, men som 1593 beffiktedes som Sognepræst til St. Petri Kirke samt Rector ved Frue Skole og Lector musices i Kjøbenhavn, fra hvilke Embeder han 1616 entledigedes og levede derefter indtil sin Død som Canonicus i Roeskilde († 1630)²⁾. Efterat have været ansat som Hører i Roeskilde Skole: 1620, reiste Hr. Mikkel udenlands med Understøttelse af Kapitlet i Roeskilde; blev efter sin Hjemkomst beffikket til succederende Capellan til Døden: 18de December 1631; succederede som Sognepræst til Døden: 1635; fik under 14de Juni 1660 sin Eftermand som Capellan cum successione, men resignerede og døde i samme Aar i December 1660, 68 Aar gammel. Hans Familieforhold er ubekjendt.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 4. S. 506.)

5. **Peder Christensen Wisvild eller Wisvild**, født 1616 i Åsnæs, en Søn af Provst Christen Pedersen Wisvild, Sognepræst til Åsnæs († 1660), og altsaa en

¹⁾ Hr. Mikkel Kraft var Broder til Fru Barbara Hansdatter Kraft, som var gift med Hr. Truels Nielsen Åslovius, Sognepræst i Christiania.

²⁾ See: Bloch: „Roeskilde Domkirkes Historie“ II (S. 36); Chr. Gjesfing: „Zubellærere“ II. 2 (S. 357)

Broder til Faderens Successorer i Åsnæs, Hr. Søren Christensen Wisvild († 1654) og Hr. Hans Christensen Wisvild († 1689); blev kaldet som succederende Capellan til Odden: 14de Juni 1660, men succederede allerede i samme Aar i December 1660 som Sognepræst til Odden; resignerede fra Embedet: 4de Juni 1687; † 1699. 83 Aar gl. — (Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 5. S. 506.) Pastor Trochmann og efter ham Pastor Grundtvig anfører ham feilagtig som Provst i Ods Herred i Aaret 1635. (See: Kaldsbogen Fol. 5.).

6. **Rasmus Samuelen Winding eller Rasmus Salomonen**, født omtrent 1646; blev først beskiftet som succederende Capellan til Durrø i Sjællands Stift: 27de November 1671, men kaldtes fra denne Ø som Sognepræst til Odden: 4de Juni 1687; † i Februar 1699, 53 Aar gammel¹⁾.

∞ N. N. Winding, med hvem Hr. Rasmus havde Sønnen:

1. Rasmus Rasmusen Winding, Student fra Frederiksborg Skole 1710; Sognepræst til Græse og Sigerlev-Bester i Sjælland: 16de April 1728; † 1735.
- ∞ Sophie Andersdatter Kongel; † 1758; en Datter af Hr. Anders Olsen Kongel, Sognepræst til Kundby og Krogstrup i Sjælland († 20de April 1735), og 2 ∞ 1735: Provst Jens Holgersen Arctander, Sognepræst til Gøgebjerg (født 1ste Mai 1699 † 6te November 1761).

¹⁾ Hr. Rasmus Winding omtales ikke i Wibergs Præstehistorie; men han findes anført i Archivets Præstefortegnelser saavel af Hr. Trochmann som af Hr. Grundtvig, ihvorvel han gjøres til tvende Sognepræster: Hr. Rasmus Samuelson Winding og Hr. Rasmus Salomonen før og efter Hr. Pastor Peder Andersen.

7. **Peder Andersen**, født 1655; blev udnævnt som Sognepræst til Odden og ordineredes: 18de Marts 1699; † i April 1705, 49 Aar gammel;

∞ Gjertrud Frick, en Datter af Hr. Henrick Frick, Sognepræst til Engbjerg og Harboøre i Ribe Stift († 1668). Som Enke blev hun ved Landemodet i Aaret 1713 tillagt 5 Rigsdaler af Nicolai Henriksens Legat.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 6. S. 506.)

8. **Christen Jensen Spend**, født 1660, en Søn af Magister Jens Nielsen Spend, Sognepræst til Herlufmagle i Sjælland († 1676), og Barbara Hansdatter Bader (født 1646 † 1689)¹⁾; blev først ansat som Degn i Biig i Ods Herred omtrent 1690, hvorfra han kaldtes som Sognepræst til Odden: 5te Mai 1705; † 27de Mai 1710, 50 Aar gammel;

∞ Kirsten Mortensdatter, med hvem Hr. Spend havde 2 Døttre, der vistnok ere døde før 1731:

1. Barbara Christensdatter Spend.
2. Kirstine Christensdatter Spend.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 7. S. 506.)

9. **Christopher Christophersen Wegner eller Weigener**, født 1676 i Huusby i Ringkjøbing Amt i Jylland, en Søn af Hr. Christopher Christophersen Wegner, Sognepræst til Huusby og Sønder-Nisum i Ribe Stift († 1684); blev Student fra Nykjøbing Skole paa Falster: 1692; beskikkedes som residerende Capellan

¹⁾ Vistnok en Søster til Birgithe Marie Bader, gift med Rgl. Secretair Claus Tausen, Eier af Oddens Kirke. Barbara Bader, der 2 ∞ 1677: Consistorialassessor og Provst, Magister Ludvig Henriksen Pontoppidan, Sognepræst til Aarhus Domkirke (født 7de Mai 1648 † 27de September 1706), var en Datter af Provst, Magister Hans Rasmussen Bader, Sognepræst i Røstved (født 1611 † 12de Marts 1663).

til Bordingborg: 1698; kaldtes som Sognepræst til Od-
den: 30te Juni 1710; † Februar 1720, 44 Aar gammel¹⁾.

∞ 6te Juli 1698 i Bordingborg: Kirstine Jacobs-
datter Bircherod; † 1732 paa Odde, Enke efter Hr.
Niels Nielsen Haar, der 1694 blev Capellan i Bording-
borg (∞ 29de Januar 1695; † 1698), og Datter af
Consistorialraad, Dr. theol. Jacob Jensen Bircherod,
Profesor i Philosophie og Mathematik samt Sognepræst
til Masum i Fyen (født 30te Juli 1624 i Warbjerg i
Halland † 13de Juni 1682) og Sille Thomsdatter
Niisbrigh (født 1637 i Odense i Fyen † 9de Mai 1708),
med hvem Hr. Wegner havde 3 Børn (1 Søn og 2 Døttre):

1. Niels Haar Christophersen Wegner, født 25de Marts
1699; Student fra Roeskilde: 1717; Degn paa Od-
den: 1719; Cand. theol.: 21de Juli 1721; Rector
i Nykjøbing i Sjælland: 28de Marts 1730; reside-
rende Capellan i Røstved: 29de Januar 1740; † i
Mai 1763 (see: Sognebegnene paa Odde Nr. 3);
∞ 1732: Anne Rasmusdatter, født i Nykjøbing †
i Røstved;
  2. Birgithe Marie Christophersdatter Wegner, født 1700;
∞ 1724: Hr. Hans Olsen Rjerulff, residerende Ca-
pellan til Slangerup og Uvelse (født i April 1700 i
Sjælland; † 27de April 1743).
  3. Kirstine Sophie Christophersdatter Wegner, født 1ste
September 1702 † 6te September 1743;
- I ∞ 1720: Hr. Anders Grønberg, Sognepræst til Od-
den († 25de Juni 1734).

¹⁾ Bistof Broder til Magister Niels Wegner, Rector ved den
lærde Skole i Kallundborg (født 1672; Student: 1692; Magister
i Kjøbenhavn: 30te Juli 1716; Rector: 3die Februar 1719;
† 28de Mai 1722). See: F. E. Hundrup: „Den lærde Skole
i Kallundborg.“ Nr. 20 (S. 23).

II ∞ 1735: Hr. Henning Knudsen Trochmann, Sognepræst til Odden († 20de September 1766).

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 8. S. 506.)

10. **Anders Grønberg**, født 1687 i Skaane i Sverrig eller i Skeen i Norge; Student fra Nakstov Skole paa Lolland: 1710; afsløvede theologisk Attestats: 2den Marts 1716; udnævntes som Skibspræst: 1717; kaldtes som Sognepræst til Odden: 1ste Marts 1720; ramtes her af den Ulykke, ved en skjædesløs Piges Uagtksomhed ved at hede Bagerovnen med Halm, at Præstegaarden anden Gang afbrændte: 10de August 1731, men opbyggedes Aaret efter; † 25de Juni 1734, 47 Aar gammel, og blev begravet Østen for Baabehuset den 3die Juli i samme Aar;

∞ 1720: Kirstine Sophie Wegner, Formandens Datter († 6te September 1743), med hvem Hr. Grønberg havde 2 Døttre:

1. Ellen Andersdatter Grønberg, født 1722 † 1772;
 ∞ 1744: Hercules Schou, Skoleholder i Odden og i Eskildstrup, derefter Degn i Rørvig († i Januar 1771).

2. Johanne Kirstine Andersdatter Grønberg, født 1725; død i Rykjøbing;

∞ 11te Juni 1749 paa Odden: Oluf Rose, Borger i Rykjøbing.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 9. S. 506.)

11. **Henning Knudsen Trochmann**, født 3die Februar 1693 i Skaarup i Fyen, en Søn af Hr. Knud Hansen Trochmann, Sognepræst til Skaarup og Lveeb (født 1657 † 27de Januar 1732)¹⁾, og Ellen Peders-

¹⁾ Søn af Hr. Hans Christensen Trochmann, Sognepræst til Tanderup i Fyen († 1665) og Anna Jensdatter.

datter Helsingborg (født 1661 † 31te October 1730); blev Discipel i Odense Cathedralsskole: 1710; dimitteret herfra til Universitetet: 1716; var derefter i 6 Aar Informator hos Bogholder (Logographus regius) Hans Jørgen Kirchssteen i Kjøbenhavn; absolverede theologiff Attestats: 16de Marts 1724; udnævntes som Sognepræst til Odden: 8de September 1734, kaldet af Svogeren og daværende Kirkeeier Peter Kellinghusen, Urtekræmmer i Færgestrædet i Kjøbenhavn († 1764); ordineret: 1ste October 1734; blev af den sædvanlige Grund (fordi hans Hustru nedkom for tidlig efter Bryllupet) suspenderet fra Embedet: 1735, men fik Dpreisning og Lov til at forblive i Embedet: 4de November 1735; blev Eier af Oddens Kirke: 1758; † 20de September 1766, 73 Aar gammel. (Bispevisitats: $\frac{9}{7}$ 1741; $\frac{3}{9}$ 1750; $\frac{23}{5}$ 1754 og $\frac{6}{7}$ 1764.)

I ∞ 1735: Kirstine Sophie Christophersdatter Wegner, Næstformandens Datter og Formandens Enke, født 1ste September 1702 † 6te September 1743, begravet i Oddens Kirke den 13de September s. A., med hvem Hr. Trochmann havde 4 Børn (2 Sønner og 2 Døttre) foruden tvende Stifdøttre.

II ∞ 1ste Juli 1746 i Skamstrup: Karen Lauritzsdatter Jordhøy, Kammerjomfrue hos Generalinde v. Gyndten¹⁾; † 12te December 1787; en Datter af Hr. Lauritz Pedersen Jordhøy, Sognepræst til Ude- og Oppe-Sundby

1) Bibeke Krag, en Datter af Geheimeraad Niels Krag til Egeflod og Admiral Niels Juells og Margrethe Ulfeldts Datter Fru Sophie Juell til Totterup (født 1664 † 1722), var gift med Generallieutenant Albrecht Philip v. Gyndten til Frydendal eller Torbenfeldt († 19de April 1751). (See: Chr. S. Brasch: „Vemmetoftes Historie“ II. 1860 (S. 100 Note 1).)

(† 1710), samt bekjendt for sine Processer i en Egteffabssag med Hr. Johan Adolph Hansen Nimb, Sognepræst til Nørre-Fernløse og Kvandløse i Sjælland (født 11te September 1709 i Rødby † 8de August 1766)¹⁾. Egteffabet var barnløst.

1. Peter Knut Trochmann, født 29de August 1735; Alumnus i Koeskilde; † 23de Mai 1750 paa Odden.
  2. Anna Helena Trochmann, født 28de Februar 1738; † 16de Mai 1759 i Barfælseng i Oddens Præstegaard tilligemed Datteren Jnger Evend Thonebye (født 13de Mai † 14de Mai 1759). Epitaphie²⁾.
- ∞ 19de Mai 1756: Hr. Hans Thonebye, Sognepræst til Rytjøbing og Nørvig i Sjælland (født 1716 i

¹⁾ Hr. Pastor Nimb, en Søn af Magister Hans Jensen Nimb, Sognepræst til Rødby og Ringsbølle (født 1668 † 30te December 1721) og Else Dorothea Sommerfeldt, blev strax efter sin Udnævnelse som Sognepræst i Sjælland: 2den August 1743 indviklet i en ubehagelig Proces med benævnte Kammerjomfrue Karen Jordhøj, som foregav, at han havde lovet hende Egteffab, skjøndt det nok kun var Hr. Nimbs Søster, Forpagter Tostegaards Husfru paa Fryndal, der havde lovet at skaffe Jomfruen en Mand. Hr. Nimb ægtede derimod den 15de Mai 1748: Olava Anna Margrethe Sletting († 24de April 1763), og Jomfru Karen Jordhøj fik saaledes, uagtet alle hendes Procurators Anstrængelser, dengang ingen Mand, endskjøndt hun vandt sin Sag baade ved Eghjerg og Løve Herreders Profferet den 1ste Juni 1744 og ved Meerløse Herreds Provstret den 6te Juni 1744, ligesom ogsaa Landemodet den 26de August 1746 stadfæstede sidstnævnte Herredsdom. To Aar efter Processen blev Jomfru Karen Jordhøj dog gift med Hr. Pastor Trochmann den 1ste Juli 1746 i Skamstrup Kirke, saa Generalinde Bibekke v. Eyndten dog efter sit Døste kom til at gjøre Kammerjomfruens Bryllup paa Fryndal. (See: A. T. (eilmann): „Præsterækker i Sjællands Stift“ i Anhanget til Th. Hertz: „Efterretninger om geistlige Embeder i Kongeriget Danmark“ I. 1857 (S. 48—49 Noten); S. B. Wiberg: „Almindelig dansk Præstehistorie“ II. Nr. 552. 10 (S. 19).

²⁾ See: Tillæg II. B. 2: „Epitaphiet i Oddens Kirke“.

Lønsberg i Norge; Student fra Christiania: 1736; Cand. theol.: 25de September 1738; succederende Sognepræst til Nykjøbing og Rørvig: 11te April 1755; † 19de Marts 1761¹⁾).

3. Andreas Christopher Trochmann, født 9de December 1739 † 4de Marts 1740.

4. Elisabeth Catharina Trochmann, født 31te Marts 1741 † 17de Januar 1742.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 10. S. 566.)

See: Trochmanns Autobiographie i Archivet.

12. **Johan Ottosen Grundtvig**, født 22de November 1734 paa Seierø, en Søn af Hr. Otto Jørgensen Grundtvig, daværende Sognepræst til Seierø, senere Sognepræst til Ballekilde og Hørve i Sjælland (født 16de April 1706 † 29de November 1772²⁾), og Maria Elisabeth Lauenstein († 9de Februar 1755 paa Seierø); blev Discipel i Roeskilde Skole: 1745, hvorfra han dimitteredes til Universitetet: 1750; afsløvere Examen phil.: 13de Mai 1751; conditionerede fra 19de Juli 1753 til 24de November 1757 hos Provst Otto Wilsbeck, Sognepræst til Bregninge og Hjergsted (født 10de August 1689 † 12te Mai 1777); tog theologisk Attestats: 14de October 1754; fik af Kirkeieren, Oberstlieutenant Adam Otto v. Rohweder, Kaldsbrev paa Oddens Sognekald: 24de August 1754, hvorpaa han erholdt fgl. Confirmation:

¹⁾ 2. 1760: Bibekke Margarethe Nielsdatter Bang (født 1745 † 1773), en Søster til Hr. Pastor Trochmanns Succesors Hr. Pastor Johan Grundtvigs Hustru Cathrine Marie Nielsdatter Bang af Egebjerggaard. (See: F. E. Hundrup: „Stamtable over Oluf Bangs Efterkommere paa Svardsiden.“ 1875. S. 64 og S. 81.)

²⁾ Søn af Hr. Jørgen Hansen Grundtvig, Sognepræst til Bregome og Binderød († 1712) og Anna Isaksdatter Byllinge († 1743).

18de Juli 1755, samt fik ved Kongeskiftet en ny Confirmation: 20de October 1766. Imidlertid antog Hr. Grundtvig Prædike-Condition hos Provst Jens Holgerfen Arctander, Sognepræst i Egebjerg: den 23de December 1758; beskikkedes sammesteds som personel Capellan: 1ste August (ordineret 5te December) 1760; assisterede fra October 1762 til 28de Juni 1766 i Embedet hos Magister Peder Jespersen Hersleb, Sognepræst til Nykjøbing og Rørvig († 20de November 1765), hvorefter han ligeledes assisterede hos Faderen i Ballekilde og Hørve: fra Juli til 12te November 1766; blev saa ifølge ovennævnte Kaldsbrev Sognepræst til Odden: 16de November 1766; forflyttedes ¹⁾ som Sognepræst til Udby og Drøslø i Sjælland: 10de Juli 1776, hvorfra han paa Ansøgning entledigedes: 14de December 1810, fra 1ste Januar 1811 at regne, men erholdt igjen Embedet ved et kongeligt Rescript af 23de April 1811, hvorhos Sønnen Nicolai Frederik Severin Grundtvig beskikkedes ham som personel Capellan: 3die Mai 1811; † 6te Januar 1813, 79 Aar gammel. Hr. Grundtvig blev Jubellærer: 5te December 1810 og var en meget agtværdig og nidkjær Præst.

∞ 4de October 1768: Cathrine Marie Nielsdatter Bang, født 1ste Juli 1748 † 17de September 1822 i Præstø, en Datter af Kammerraad Niels Christian Bang til Egebjerggaard, Kgl. Forvalter i Ods Herred (født 1697 † i December 1760), og Ulrikke Eleonore Schwane (født 1727 † 1792), med hvem Hr. Grundtvig havde 7 Børn (5 Sønner og 2 Døttre):

¹⁾ Hr. Pastor Johan Grundtvig slutter sin Autobiographie som følgende i Oddens Kaldsbog: „Gud, som kom mig ihu og lod Duen briste, da den haardest var opspændt, lyffaliggjøre denne Sei for mig, mine og dine, som skal høre mig. Amen!“

1. Jacob Hansen Grundtvig, født 17de Mai 1771
† 21de Marts 1775 paa Odden.
2. Otto Hansen Grundtvig, født 20de October 1772;
Student fra Herlufsholm: 1789; Cand. theol.: 29de
April 1794; Prædiker ved Harboes Kloster: 1797;
Sognepræst til St. Jørgens og Sørup: 3die Januar
1798; Sognepræst til Lorkildstrup og Lillebrænde:
14de Marts 1800; Provst: 1805; fik Rang med
Amtsprovster: 21de Juli 1815; Sognepræst til Glads-
sø og Herløv i Sjælland: 23de Mai 1823; † 14de
Januar 1843.
- ∞ 8de September 1798: Maria Amalia Valle, født 3die
December 1778 † 16de December 1833; en Datter
af Professor og Dr. theol. Nicolai Edinger Valle,
Biskop i Sjælland (født 12te October 1744 † 19de
October 1816) og Frederikke Severine Ottosdatter
Grundtvig (født 1747 † 2den August 1781).
3. Jacob Ulrich Hansen Grundtvig, født 15de September
1775; Præst paa Guinea: 27de April 1798; † 1801.
- ∞ 1778: Anne Marie Adolph.
4. Niels Christian Bang Grundtvig, født 22de Novem-
ber 1777 i Udby; Præst paa Guinea: 26de Marts
1802 † 1803; Ugift.
5. Ulrikka Eleonore Grundtvig, født 11te November
1778 † 15de November 1778, begravet i Choret
under Skriftestolen i Udby Kirke.
6. Ulrikka Eleonore Grundtvig, født 14de Mai 1782;
† 1805; ugift.
7. Nicolai Frederik Severin Grundtvig, født 8de Sep-
tember 1783; Student fra Aarhus: 1800; Cand.
theol.: 25de October 1803; Huusk lærer paa Egelykke
paa Sangeland: 1805; Alumnus paa Waldendorffs

Collegium: 25de Mai 1808; personel Capellan hos Faderen i Udby og Drøsløv: 3die Mai 1811; tjenstledigt: 5te Januar 1813; Sognepræst (uden Ansøgning) til Præstø og Skibbinge: 2den Februar 1821; Refiberende Capellan ved Frelfers Kirke paa Christianshavn: 6te November 1822; entlediget: 26de Mai 1826; reiste udenlands (England): 1829—1831; ansattes som „Fri Aftenangspræst“ ved Frederiks Kirke paa Christianshavn: 2den Marts 1832; Medstifter af „Dansk Samsund“: 1838 (Formand); Sognepræst ved Bartov Kirke i Kjøbenhavn: 28de Mai 1839; Ridder af Dannebrog: 22de Mai 1840; reiste udenlands (England og Skotland): 1843; Rigsdagsmand: 6te November 1848; Folkethingsmand: fra 4de December 1849 til 21de Juni 1855; Medstifter af „Dansk Forening“: 7de Marts 1853 (Formand); kjøbte Marienlyst ved Kjøbenhavn, for der at oprette en dansk Folkehøjskole; 21de April 1855; blev en af Rødding Højskoles Lillidsmænd: 12te Juni 1855; fik Titel og Rang med Sjællands Biskop: 28de Mai 1861; † 2den September 1872. Han udøvede som Psalmedigter og Historieeskriver, men især som Theolog og Prædikant en overordentlig Indflydelse („Grundtvigianerne“).

- I ∞ 12te August 1818: Elisabeth Christine Margrethe Blicher, født 28de September 1787 † 14de Januar 1851; en Datter af Provst Diderik Nicolai Blicher, Sognepræst til Gundslev (født 10de Mai 1746 † 21de Marts 1805), og Mette Poulsen (født 31te December 1751 † 28de April 1826).
- II ∞ 24de October 1851: Anna Elisa de Carlsen, født 4de August 1813 † 9de Juli 1854; en Datter af

Hoffjægermester Christen Rasmusen de Carlsen til Stamhuset Gammeltjøgegaard (født 1ste Mai 1777 † 16de Januar 1818) og Else Margrethe Nyhuus; samt Enke efter Candidatus juris Harald Peter Nicolai Loft til Rønnebeksholm (født 22de Februar 1812 † 24de November 1841).

III 2 16de April 1858: Asta Tugendreich Adelsheid, Comtesse Krag-Zuel-Wind, født 12te Marts 1826; en Datter af Kammerjunker og Capitain Erhard Krag-Zuel-Wind, Greve af Frijs til Bedelslund (født 17de Juni 1788 † 19de Juli 1826) og Caroline Reich (født 22de Januar 1788 † 8de April 1827); samt Enke efter Geheimeconferentsraad Holger Christian de Needz til Palsgaard (født 14de Februar 1800 † 6te Februar 1837).

Hr. Johan Grundtvig har udgivet i Trykken:

1. „En Prædiken om et gudfrøgtigt Lands Lykkeligbed.“ Kbhvn. 1774.
2. „Catechismi Forklaring.“ Kbhvn. 1779.
3. Dansk Oversættelse af „Bhædri Fabler“. Kbhvn. 1785.

(Wibergs Præstehistorie III. Nr. 1232. 11. (S. 418); N. Myerup og S. E. Kraft: „Almindeligt Litteraturlæxicon“ I. (S. 202). See: Hr. Johan Grundtvigs Autobiographie i Archivet samt Meddelelse fra Sønnesønnen Hr. Johan Didrik Nicolai Blicher Grundtvig, Contoirchef i Cultusministeriet.

13. **Jochim Friderich Horster**, født 19de November 1741 paa Gaarden Bredtvedt ved Christiania i Norge, en Søn af Kjøbmand Jørgen Horster og Maren Lind i Christiania; blev ved Understøttelse af Cancelliraad Jochim Friderich Brandt i Christiania holdt til Studering; blev Discipel i Cathedralsskolen i Christiania: 1752, hvorfra han dimitteredes til Universitetet i Juli 1762; absol-

verede Exam. phil.: 1763, hvorefter han fik Klosteret og Regents; var Informator i Kjøbenhavn og havde tillige et Par Aars Tid Stipendium Scheelianum; absolverede theologisk Attestats: 8de April 1767; ansattes som Informator paa Vaisenhuset i Kjøbenhavn: i August 1767¹⁾; holdt Dimisprædiken: 19de October 1770; kaldtes som Sognepræst til Odden: 18de September (ordineret 1ste November) 1776; forflyttedes som Sognepræst til Sørbymagle og Kirkerup: 15de Marts 1780; derefter Sognepræst til Strø i Sjælland: 30te Januar 1789; † 15de Januar 1800, 59 Aar gl.

I ∞ 28de Mai 1776 i Kjøbenhavn: Anna Margrethe Christine Christensdatter Bierau, født 1758 † 29de Januar 1783 i Barselseng, med hvem Hr. Horster havde 2 Døttre:

1. Pauline Georgine Horster, døbt 10de Marts 1782 † 28de April 1782.
2. Dødsfødt Pigebarn; † 29de Januar 1783, hvis Fødsel kostede Moderen Livet.

II ∞ 8de Juni 1787: Anna Magdalene Wærum, døbt 6te August 1763; formenes at være død i Slagelse Kloster; en Datter af Guldsmed Christian Wærum og Jnger Marie Lobeck; men Egteffabet var barnløst.

Hr. Horster har udgivet i Trykken:

1. „Disputatio de socero Mosis.“ Havnia 1765.
2. „Et kort Udtog af de bibelske Historier til Ungdommens Brug i Skolerne.“ Kbhvn. 1773—74 (oversat paa Islandst. Holum. 1776).
3. „Opmuntring til Confirmanterne.“ Kbhvn. 1775.

¹⁾ Vaisenhusets Stiftelse var nedlagt fra 1ste Januar 1772 til 11te October 1773.

4. „Evangelisk Bekjendelses Catechismus.“ 1776.
5. „Sammenligning over Bibelens Kongehistorier.“ 1781.
6. „Tvende gubelige Forestillinger om Forsynet og Dommen.“ 1790.
7. „For vor trøstefulde Religion.“ 1797.

(Wibergs Præstehistorie III. Nr. 1166. 12. (S. 209); R. Nyerup og J. E. Kraft: „Allm. Litteratur-Lexicon“ I. (S. 273—74). See Hr. Forsters Autobiographie i Archivet.

14. **Christopher Christophersen Nyholm**, født 2den December 1750 i Slaglille i Sjælland, en Søn af Hr. Christopher Johumsen Nyholm, Sognepræst til Slaglille og Bjernebe (født 30te Juli, 1712 paa Bavelsegaard † 14de Juni 1768) og Elisabeth Birgitte Johansdatter Schrøder (født 29de August 1727 † 7de Februar 1794); blev Student fra Frederiksborg Skole: 1767; absolverede Examen phil.: 1768; var i 4 Aar Informator hos Amtsforvalter, Generalauditeur og Regimentsquarteermester Christian Andresen i Rønne paa Bornholm (født 30te October 1720 † 15de Marts 1777); derefter Informator i 2 Aar hos Etatsraad og Professor, Magister Christian Horrebø i Kjøbenhavn (født 15de April 1718 † 19de September 1776); absolverede theologisk Attestats: 27de April 1774; prædikede samtidig for Dimiss.; nød af akademiske Stipendier: Ehlersens Collegium, Klosteret, Scheels og Friisens Stipendier; holdt ugentlige Fredags-Prædikener først i Frue Kirke, siden i Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn; blev kaldet som residerende Capellan til Sæby i Jylland: 30te Januar (ordineret 15de August) 1777; blev uden Ansøgning udnævnt som Sognepræst til Odde: 15de Marts 1780. Det var i dette Embede, at Hr. Nyholm prædikede efter allernaadigst Befaling for det kongelige Hærskab paa Christiansborgs Slot i Cabi-

nettet: Søndag Seragesima 1783, der bevirkede hans hurtige Befordring¹⁾, idet han først blev udnævnt som Sognepræst til Munke-Bjergby og Bromme: 14de Mai 1783; derefter som Sognepræst til Aaker paa Bornholm: 27de November 1789; dernæst som Sognepræst til Søllerød i Sjælland: 7de Mai 1790; og endelig som Sognepræst til Nyborg i Fyen: 9de Januar 1801; fik Rang med Sognepræster i Kjøbenhavn (VI. 13): 15de November 1811; entledigedes: 26de August 1825; † 14de November 1826 i Nyborg, 76 Aar gammel.

∞ 14de Juli 1779 i Sæby: Beata Jacobine Würnfeld, født 1759 † 6te Juli 1821, en Datter af Kjøbmand Frederik Würnfeld og Christiane Speizer i Sæby, med hvem Hr. Nyholm havde 12 Børn (8 Sønner og 4 Døttre):

1. Frideric Würnfeld Nyholm, født 18de Marts 1780 i Sæby; Overstyrmand i asiatick Compagnies Tjeneste; † 1808 paa Havet; ugift.
2. Christopher Nyholm, født 10de April 1781 paa Odden; Student fra Roeskilde: 1799; Cand. theol.: 20de April 1804; Adjunkt i Nykjøbing paa Falster: 5te September 1806; Præst ved Contingentet i Frankrig: 17de November 1815; Sognepræst til Helsingø og Boldby: 16de April 1819; Sognepræst til Nyborg: 30te November 1825; † 22de Januar 1859;

---

¹⁾ Hr. Nyholm flutter sin Autobiographie i Oddens Kaldsbog som følgende: „Sidste Gang talede jeg Religionens Sag for denne elstværdiske Menighed 2den Pintsedag (1783); Gud lade mig i Evigheden høste salige Frugter af mit Embede iblandt dem, og Gud lade disse, for hvem jeg har arbejdet, i Guds Rige med Glæde søle, at Jesu Evangelium har været dem en Guds Kraft til Salighed.“

- ∞ 25de August 1819: Jacobine Christiane Høyberg, født 1ste Juni 1798 † 21de Februar 1851; en Datter af Hr. Niasmus Høyberg, Sognepræst til Frørup (født 8de Januar 1759 † 15de September 1801) og Sophie Frederikke Nørager († 7de Januar 1851 i Nyborg).
3. Caroline Birgitthe Nyholm, født 9de September 1782 † 1ste Marts 1849 i Ulstrup;
- ∞ 9de November 1809: Hr. Andreas Engberg, Sognepræst til Svanninge i Fyen (født 1ste August 1777 † 25de October 1820), en Søn af Hr. Laurits Andresen Engberg, Sognepræst til Kullerup og Refs-
Vindinge (født 21de Marts 1741 † 31te Januar 1796) og Anna Fahrenhorst Zeuthen af Skamby (født 18de Januar 1753 † 2den December 1820).
4. Johannes Schrøder Nyholm, født 10de September 1783; Forvalter; † 16de Februar 1868; ugift.
5. Jochum Severin Nyholm, født 30te October 1785; practiserende Læge i Nykjøbing paa Morsø; † 14de November 1834;
- ∞ 22de Marts 1816: Dorothea Margrethe Vandborg, født 26de August 1792 † 16de August 1855.
6. Dorothea Charlotte Elisabeth Nyholm, født 30te October 1785 † Mai 1868 (Eving);
- ∞ Johan Georg Møller, Saddelmager i Hølstebro.
7. Nicolai Nyholm, født 14de August 1788; Agent;
- I ∞ Enkefrue Lautrup, født Sidelmann, Enke efter Oberstlieutenant Severin v. Lautrup;
- II ∞ Mathilde Catharine Grasmine Ammighøj, født 25de October 1808.
8. Andreas Christian Nyholm, født 26de August 1790; Forpagter af Bjørnsholm;

- ∞ 10de April 1823: Frederikke Christiane Grandjean, født 9de Mai 1799 † 19de October 1864.
9. Holger Wilhelm Nyholm, født 18de November 1792 i Søllerød; Student fra Nøjlsøbing: 1811; Cand. theol.: 17de April 1816; const. Adjunkt i Frederiksborg: 1816; virkelig Adjunkt: 15de Juni 1818; Sognepræst til Balløby og Taarnby: 11te November 1818; Sognepræst til Haarlev og Himlingøie: 1ste Februar 1832; Sognepræst til Høielse og Vellinge: 30te Mai 1846; R*: 2den November 1868; entlediget: 22de Januar 1873;
- ∞ 28de Mai 1819: Georgine Nyholm; født 3die April 1795; en Datter af Justitsraad Lars Christian Nyholm (født 1ste December 1758 † 29de Juli 1824) og Anna Brandt (døbt 8de December 1771 † 10de August 1805).
10. Petrea Cathrine Florenze Nyholm, født 26de September 1798 † 10de August 1866;
- ∞ 23de Mai 1818: Kammerraad Christopher Maris, Toldcontrolleur i Kjøbenhavn og Dannebrogsmænd (født 12te Januar 1796 † 6te Januar 1867).
11. Carl Peter Nyholm, født 19de August 1801 † 4de October 1809.
12. Jacobine Nyholm, født 9de November 1802 † 23de Marts 1832;
- ∞ Adam Wilhelm Nyholm, Forvalter paa Lurebyholm (født 11te Juni 1800), 2 ∞ Christiane Marie Bechmann (født 16de Juni 1801),; † 10de September 1867).

Hr. Christopher Nyholm har udgivet i Trykken:

1. „En hellig Tale holden for det Rgl. Herstab over

- Acta X. 34—41, paa anden Paastedag 1776." Kbhvn. 1776.
2. „Fire Prædikener holdte til Aftenfang i Sæbye Kirke 1782." Kbhvn. 1782.
  3. „Forflag til Religions-Kundskabens Udbredelse paa Landet." Sorøe. 1785.
  4. „Svar paa Adskilliges Samtaler og Anmærkninger i Anledning af dette Forflag." Kbhvn. 1785.
  5. „En Affkeds-Tale holden i Munkkehjergbye og Bromme Kirker." Kbhvn. 1790.
  6. „Forandring ved den offentlige Gudstjeneste, et Forsøg." Kbhvn. 1799.
  7. „Tale, holden ved den af Skuespiller Knudsen den 4de September 1801 foranstaltede Høitidelighed til Hæder for de Faldne den 2den April." Odense. 1801.
  8. „Sørge-Tale over residerende Capellan Peter Thonbo." Odense. 1806.
  9. „Sørge-Tale ved Rector E. C. R. Munthes Liig, holden paa Nyborg lærde Skoles Auditorium den 16de Marts 1814." Odense. 1814.
  10. „Prædiken i Anledning af Bibel-Selskabet. Odense. 1816.
  11. „I Anledning af Bibel-Selskabet er denne Prædiken holdet i Nyborg Kirke, 3die Søndag efter Trinitatis 1816." Odense 1816.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 832. 18. (S. 467); R. Nyerup og J. E. Kraft: „Alm. Litteratur-Lexicon" II. (S. 436); Th. S. Erslev: „Almindeligt Forfatter-Lexicon" II. (S. 479) og Supplement til „Alm. Forfatter-Lexicon" II. (S. 567); B. A. Guldbrandsen: „Stamtable over Familien Nyholm." 1870). See: Hr. Pastor Nyholms Autobiographie i Archiv.

15. **Thomas Martinus Braëm Galskjøt**, født 2den Januar 1748 i Laurvig i Norge, en Søn af Magister Jacob Sparre Thomsen Galskjøt, Sognepræst til Brahetrolleborg og Krarup i Fyen (født 2den August 1713 i Holbæk † 14de Februar 1752) og Jnger Margrethe Mortensdatter Braëm af Raarup (født 7de Juni 1715 † 11te Juni 1786)¹⁾; blev Student fra Kolding Skole: 1765; ansattes som Hører i Kolding: 1766; afsløvede theologisk Attestats: 27de November 1770; kaldtes fra Hørrerposten i Kolding til residerende Capellan i Steen i Norge: 1776; udnævntes som Sognepræst til Odden: 4de Juni 1783; forflyttedes som Sognepræst til Hyllested, Benslev og Holsteinborg: 30te Juli 1784; † 23de Mai 1828, 80 Aar gammel. Jubellærer.

∞ 10de Juli 1776 i Kjøbenhavn: Karen Hvistendahl, født 6te Juli 1757 † 29de Januar 1831 i Slagelse, en Datter af Hr. Mads Jensen Hvistendahl, 2den residerende Capellan til Frue Kirke i Kjøbenhavn (født 9de Juli 1714 † 24de August 1777) og Drude Mette Mortensdatter Braëm af Raarup (født 1719 † 21de October 1766); med hvem Hr. Galskjøt havde 11 Børn (5 Sønner og 6 Døttre), og med hvem han fejrede sit Guldbryllup: 10de Juli 1826.

1. Jnger Margrethe Braëm Galskjøt, født 6te November 1777 † 10de Februar 1831;
- ∞ 1801: Hr. Jens Hvistendahl af Kjøbenhavns Frue Kirke, Sognepræst til Volderslev og Gjørslev (født 4de September 1761 † 12te Juni 1823)²⁾.
2. Mads Hvistendahl Galskjøt, født 25de December 1778; Candidatus theologiæ; † 1804, ugift.

¹⁾ 2 ∞ Hr. Ole Nielsen Westphal, residerende Capellan i Kolding (født 7de Juni 1715 † 6te April 1772).

²⁾ I ∞ 27de Juni 1797: Kirstine Kleittrup († 1798).

3. Jacob Sparre Galskjøt, født 1783 † 1784.
  4. Drude Mette Braëm Galskjøt, født 1786 † 1831, ugift.
  5. Johannes Jacob Braëm Galskjøt, født 12te Mai 1788; personel Capellan i Binger: 1813; Sognepræst i Trysil i Norge: 1817; Biskoppens Vicarius i Enebæk: 1818, men afgik fra denne Post formedelst Opbud i samme Aar; residierende Capellan i Toten: 1820 og ved Kalbets Deling Sognepræst til Vester-Toten: 5te Marts 1825; † 13de Januar 1840, ugift¹⁾.
  6. Dittlie Dlette Galskjøt, født 20de Mai 1791; ugift.
  7. Ida Marie Galskjøt, født 16de Februar 1793 † 1833; ugift.
  8. Jacobine Elisabeth Galskjøt, født 8de Februar 1795 † 1854; ugift.
  9. Ingeborg Johanne Jensine Galskjøt, født 6te August 1796 † 1831; ugift.
  10. Jens Severin Hvistendahl Galskjøt, født 16de December 1797; Student fra Herlufsholm: 1815; Cand. theol.: 21de April 1820; Catechet i Roeskilde: 13de October 1826; residierende Capellan i Rolding og Sognepræst til Almind: 16de December 1831; Sognepræst til Rolding: 24de Juni 1837; Sognepræst til Holbæk og Meerløse i Sjælland: 9de September 1849; R*: 27de Mai 1872; entlediget: 16de Marts 1875;
- ∞ 15de September 1832 i Odense: Anna Elisabeth Johanna Heide, født 8de August 1795 † 31te December 1861, en Datter af Generalmajor Andreas Gram v. Heide, Chef for Veikorpsen (født 20de April

¹⁾ Jævnfør Krafts norske Litteraturlæxicon.

1760 † 13de Marts 1829) og Anna Elisabeth Johannette Badstüber (døbt 6te April 1768 † 19de August 1795).

11. Johannes Galskjøt, født 8de Mai 1804; Student fra Roeskilde: 1822; Cand. theol.: 17de Juli 1827; residerende Capellan til Skovlænge, Gureby og Søllested: 31te Marts 1830; Catechet til Michaelis Kirke i Fredericia: 19de September 1834; Sognepræst til Korsør og Taarnborg: 1ste August 1841; Sognepræst til Hillerød og Slotsprædikant paa Frederiksborg: 6te September 1850; R*: 1ste Januar 1853; tillige Slotspræst til Frederiksborg Slot: 4de December 1854; Sognepræst til Magleby og Holtug: 25de August 1862; entlediget: 23de Januar 1875;
  - 28de April 1835: Amalie Elisabeth Antoinette de Kløcher, født 20de Marts 1813 † 1ste April 1875, en Datter af Cancelliraad Peter Roefod Marinus de Kløcher, Byfoged i Aalborg (født 30te Mai 1782 † 3die Marts 1821) og Johanne Jenny Severine Ranøe (født 3die Juli 1783 † 13de Februar 1855).

Hr. Pastor Thomas Galskjøt har udgivet i Trykken følgende Skrifter og Bladartikler:

1. „Skrivekunsten saaledes fremsat, at enhver over Børnealderen kan lære sig selv at skrive.“ Kbhvn. 1804.
2. „Erindringer ved Biskop Boisens Plan til en Forandring i den offentlige Gudstjeneste.“ Kbhvn. 1806.
3. „Erindring i Huseende til det geistlige Brandsocietet i Sjælland, den Rachlouste Ildbrand og Meubelassurance i Almindelighed.“ Kbhvn. 1809.
4. „Forsøg paa en kort og eenfoldig Religionsbog, efter Skriftens Lærdomme og Luthers Indretning.“ Kbhvn. 1815.

5. „Den lancasterſke Læremethodes formeente Værd.“
Kbhvn. 1819.
6. „Den bedſte Regjeringsform.“ Slagelse. 1823.
7. „Om Fattignvæſenets Forbedring paa Landet.“ 1801
(i „Fris og Hebe“ IV S. 230—79).
8. „Et Par Ord i Anledning af N. Blichers Bidrag
om den ny Pſalmebog.“ 1802 ſftds. (II S. 259—74).
9. „Om Meſſehagel og Meſſeffjorte.“ 1802 ſftds. (III.
S. 104—20).
10. „Om Skolevæſenets Forbedring paa Landet.“ 1803
ſftds. (I. S. 142—60, 233—55, II. S. 57—86).
11. „Om det geiſtliche Brandsocietet i Sjælland.“ 1805
ſftds. (I. S. 69—83).
12. „Om at paalægge Præſterne 4 Timers ugentlige
Læsning i Skolerne.“ 1805 ſftds. (II. S. 168—92).
13. „Om Snive og andre ulægelige Feſtefygdomme i
Danmark.“ 1805 ſftds. (IV. S. 258—69).
14. „Det Fornuftige og Rette i at paalægge Præſterne
i Danmark 4 Timers ugentlig Læsning i Skolerne.“
1805 (i „Falleſens theol. Maanedſkrift“ V. S. 662—
96, VI. S. 154—68).
15. „Real-Skoler. Er det rigtig i ſig ſelv og tillige
gavnligt for Staten, at de nu værende latinſke Skoler
ombannes til Real-Skoler?“ 1806 ſftds. (VI. S.
585—641).
16. „Oplyſninger i Henſeende til Hr. Profeſſor Rahbeks
Par Ord i Anledning af det i theol. Maanedſkrift
indrykkede Bidrag om Latinskolers Omdannelse til
Realskoler.“ 1806 (i „Minerva“ II. S. 241—74).
17. „Noget om Kanonbaade.“ 1807 ſftds. (III. S. 290—96).
18. „Mulig Forbedring i Capitelſ-Laxten.“ 1807 ſftds.
(IV. S. 133—40).

19. „Leilighed for alle Stænder ttl at vise Patriotisme og Fædrelandskjærlighed.“ 1808 sftds. (2det Quartal. S. 113--26).
20. „Om Staldfodring.“ 1806 (i „Dluffens oeconomiske Annaler“ IX. S. 256--75).
21. „Bør Præsterne have Rang? og i saa Fald hvilken?“ 1809 (i „Kjøbenhavns Skilderi“ Nr. 88).
22. „Formening om Commissions-Dommens Appel i Sagen mellem Provst Nachlov og det geistlige Brand-Societet.“ 1810 sftds. (Nr. 88).
23. „Hvorledes skal Mandfolkets Aften-Leede ombannes til Virksomhed? og Undervisning i „Haand-Arbeide forenes med Skoleundervisningen? saa at hverken denne eller hiin er til Skade for eller ophæver den anden.“ 1810 sftds. (Nr. 96. 97).
24. „Hvad skal man sige om Bandsættelsen, som Ritualet og Loven ommelder?“ 1810 sftds. (Nr. 115. 116. 118. 119. 120).
25. „Er Mandkjønnet i Sjælland og flere Steder pligtigt at bestille Noget i de lange Vinter-Aftener? og hvorledes kan Sligt bedst indføres?“ 1811 sftds. (Nr. 34).
26. „Amtsprovstierne.“ 1811 sftds. (Nr. 49. 50. 51).
27. „Skriftlæsning i Almue-Skolerne.“ 1812 sftds. (Nr. 44).
28. „Hvormeget Land eller Areal bør en Skolelærer eller Kirkefanger have paa Landet?“ 1812 sftds. (Nr. 87. 88).
29. „Et Par Ord i Anledning af Tillæget til den Berlingske Statstidende Nr. 6 d. A. Pengevæsenet angaaende.“ „Den formeentlige Radical-Cuur imod vort Dnde.“ 1813 sftds. (Nr. 24. 25).
30. „Ere selvalgte eller bestemte og uforanderlige Texter de fortrinligste.“ 1813 sftds. (Nr. 35. 36).
31. „Et Ord i rette Tid.“ 1813 sftds. (Nr. 85).

32. „Anmærkninger til det provisoriske Reglement for Almueskolevæsenet paa Landet.“ 1813 (sftds. Nr. 86. 87).
33. „Erindringer i Henseende til det oprettede Prædike-seminarium.“ 1813 sftds. (Nr. 104).
34. „Svar paa Recensionen over Skriftet: „Den Lancaster'ske Læremethodes formeente Værd.“ 1819 sftds. (Nr. 93).
35. „Befvarelse paa et Stykke i Politivennen Nr. 149, den 7de November 1818, med Titel: „Et Par Ord for at vække Bedkommendes Opmærksomhed for de Fattige og Syge blandt Landalmuen.“ 1820 sftds. (Nr. 36. 37).
36. „Charakterers Værd.“ 1821 sftds. (Nr. 95).
37. „Angaaende Institutet for Metalarbeidere.“ 1822 sftds. (Nr. 98).
38. „Districts- eller Herredsprovster.“ 1823 sftds. (Nr. 8. 9).
39. „Om Fæsteindretninger.“ 1823 sftds. (Nr. 34. 35).
40. „Den bequemteste Skiftetid.“ 1824 sftds. (Nr. 6).
41. „Advarsel imod Skruvogne.“ 1824 sftds. (Nr. 58).
42. „Om det Skadelige i de offentlige fremsatte Forslag, at oprette i hvert Sogn en Tvangs-Arbejdsanstalt for domne Fattige.“ 1825 sftds. (Nr. 32).
43. „Formeentlige Feil ved Bomme.“ 1825 sftds. (Nr. 46).
44. „Tegnet eller det særdeles Bogstav til Vocalen „aa.“ 1825 sftds. (Nr. 67) og i „Abhyns. Skild.“ 1825 (Nr. 67).
45. „Vigtige Noticer for Geistligheden.“ (i „Larsens Eusebia“ I. S. 205—10).
46. „Om Markfred“ (i „Landoeconomiske Tidender“ V. S. 59—72).
47. „Hvori bør Almue-Ungdommen undervises i Skolerne?“ 1816 (i „Danst Minerva“ III. S. 334—56).
48. „Nogle Anmærkninger til Gyllenborgs Ehrensværds

- Bidrag om Forpagningstiden af Bøndejord og Bøndergaardes Størrelse." 1817 sftds. (IV. S. 77—87).
49. „Angaaende Brændeviins Brænding paa Landet." 1817 sftds. (IV. S. 58—68); 1818 sftds. (VI. S. 226—48).
50. „Lige, god og ubehindret Vei." 1819 (i „Den oeconomicke Correspondent" 3die Aargang S. 307).
51. „Bandmangel i den tørre Sommer 1819, med et lidet Tillæg om Brand paa Landet" sftds. (Nr. 42. 43).
52. „Forholdsregler ved Sommerstaldfodring" sftds. (4de Aarg. S. 158).
53. „Faarene" sftds. (4de Aarg. S. 164).
54. „Hvorfor er Mandfolket af Landalmuen paa mange Steder i Sjælland mere efterladent og mere hengivent til Drik, Kortspil m. m. end i Jylland og Fyen?" sftds. (4de Aarg. Nr. 25).
55. „Om Hegn og Markfred" sftds. (5te Aarg. S. 146).
56. „Kan det og være rigtigt, at Forpagtninger paa nogle faa Aar er bedre, end Fæster paa Livstid?" sftds. (Nr. 50. 51).

(Wibergs Præstehistorie I. Nr. 525. 14 (S. 727); Lengnick: „Stamtavlen Hvistendahl"; N. Nyerup og S. E. Kraft: „Almindeligt Litteratur-Lexicon" I (S. 185); Th. S. Erslev: „Alm Forfatter-Lexicon" I (S. 480—81) og Supplement I (S. 559) samt Meddelelse fra Sønnen Pastor emeritus Jens Severin Hvistendahl Galsfjst i Holbæk.

16. **Jørgen Nykke Westergaard**, født 26de Februar 1745 i Bigerslev i Fyen, en Søn af Provst Christen Staarup Jørgensen Westergaard, Sognepræst til Bigerslev og Veflinge (født 12te October 1718 † 11te Marts 1775) og Dortehea Margrethe Jensdatter Hee af Odense (født 1718 † 8de April 1794); blev Discipel i Odense Skole, men dimitteredes privat til Universitetet: 1764; afsløvere de theologiske Attestats: 29de Mai 1770; beskiftedes til personel Capellan hos Faberen til Bigerslev

og Bøfinge: 3die Januar (ordineret 27de Marts) |1771; udnævntes som Sognepræst til Svallerup i Sjælland: 16de September 1778; forflyttedes som Sognepræst til Odden: 30te Juli 1784 ¹⁾; derefter som Sognepræst til Søborg og Gilleleie: 2den Februar 1798; † 18de Februar 1818, 73 Aar gammel. (Bispevisitat: ^{19/7} 1785, ^{18/7} 1791 og ^{30/7} 1797.)

∞ 1781: Anna Kirstine Lund, født 1751 † 31te Marts 1821 i Blidstrup i Sjælland, en Datter af Gaardeier Lund ved Odense, med hvem Hr. Westergaard havde 7 Børn (4 Sønner og 3 Døttre):

1. Christen Schaarup Westergaard, født 1782 i Svallerup † 30te April 1794 paa Odden.
2. Dorteia Margrethe Westergaard, født 1783 † 1874 i Strøllille ved Frederiksborg, hvor hun levede sin sidste Tid hos Svigersønnen Møller Reith;
- ∞ Snektermester Becher, senere Skovfoged ved Reiede Besterflov i Strø Herred (6 Børn).
3. Andrea Marie Westergaard, født 22de Juni 1785 paa Odden † 1875 i Udsholdt, hvor hun levede som Enke hos Svigersønnen Gaardeier Peder Hansen til Udsholdt i Blidstrup Sogn;
- ∞ 22de Juni 1812: Hr. Peter Adolph Hilde, daværende Capellan hos Hr. Westergaard i Søborg, senere Sognepræst til Blidstrup (født 9de Marts 1794 † 21de Januar 1854), en Søn af Klubvært Andreas Hilde og Maren Søgaard i Helsingør. (5 Børn.)
4. Johan Georg Westergaard, født 29de Juni 1787,

¹⁾ Som Præst paa Odden overgik ham den Ulfke paa Præstegaarden, deels at hele Overdelen af Løden afblæste af Stormen den 7de December 1792, deels at den søndre Lønge omblåste den 23de Februar 1795

først Avlsforvalter hos Grev Brochenhuus = Schack paa Giesegaard, derefter Bestyrer hos Faderen af Præstegaardsavlingen i Søborg; endelig Skovfoged ved Arresjødals Skove ved Frederiksværk; † 2den Marts 1863;

- ∞ Petronelle Jensen, en Datter af Lods Jensen i Gilleleie i Sjælland; (4 Børn, hvoriblandt Sønnen, Hr. Skolelærer og Kirkesanger Westergaard i Høiby, hvem Forfatteren skylder disse Familie-Oplysninger).
5. Laurentius Lyffe Westergaard, født 12te Februar 1790, Lieutenant ved Giejerne i Kjøbenhavn, afskediget med Pension og fik tillige en aarlig Understøttelse af Staten af 100 Rigsdaler, fordi han havde været med Kong Frederik VI i Wien (1814); † 1854 i Kjøbenhavn, ugift.
6. Carl Frederic Westergaard, født 26de April 1793; ernærede sig ved forskellige mekaniske Arbejder saavel som ved Skriveri; † 1860 i Tulstrup, Alshynderup Sogn i Sjælland, ugift.
7. Christiane Westergaard, født 22de October 1795 † 1819 i Kjøbenhavn;
- ∞ Bognmand Johnsen i Kjøbenhavn. (1 Datter.)
(Wibergs Præstehistorie III. Nr. 1134. 16. S. 253).

17. **Dr. phil. & Magister philol. Elias Christian v. Haven**, født 28de Juni 1754 i Sorø, en Søn af Professor theologiæ og Provst, Dr. theol. Peder Frederiksen v. Haven, Sognepræst i Sorø (født 9de August 1715 † 8de August 1757), og Mariane Eliasdatter Grøner (født 1721 i Odense); blev Student fra Rjøge Skole: 1771; underkastede sig philosophisk Examen: 22de Juni 1772; afsløverede theologisk Attestats: 30te October 1776; var Alumnus paa Ehlers Collegium; reiste uden-

lands (Kiel og Göttingen) paa det Winstrup-Mefenfte Stipendium, hvortil han fom hørende til Familien var berettiget: 1778—1780; creeredes i Kjøbenhavn efter fin Gjenkomst fom Magifter i Philologien: 8de Juni 1783; Magifter i Philosophien: 1786, men ifølge Univerfitetsfundatsen af 7de Mai 1788 erholdt han Prædicatet af Doctor i Philosophien¹⁾; kaldtes fom Sognepræft til Bording i Ribe Stift: 12te December 1794; ordineredes 20de April 1795; forflyttedes fom Sognepræft til Odden: 2den Februar 1798; † 9de August 1813, 59 Aar gammel (Aagsteen)²⁾. En fjelden Mand og en elsket Religionslærer. (Bispevisitats: ²⁸/₇ 1803.)

∞ 13de Juni 1800: Kragelund Maria Elisabeth Lunn; † 4de April 1860 hos Svigersønnen i Drum i Jylland, efterat hun i flere Aar havde været bosat i Slagelse; en Datter af Capitain Mathias Hansen Lunn, Landinspecteur til Charlottenlund i Kragelunds Sogn, og Charlotte Amalia Hansen; med hvem Doctor Elias v. Haven havde 8 Børn (5 Sønner og 3 Døttre):

1. Charlotte Amalia v. Haven, født 8de Februar 1801 paa Odden; † 1861;
- ∞ Proprietair Lassen i Drum pr. Greenaa i Jylland.
2. Peter Nicolai v. Haven, født 10de October 1803; Præst paa Guineakysten i Africa; † 1839 (strag efter fin Ankomst af Klimatfeber); ugift.
3. Mathias Hansen Lunn v. Haven, født 23de Januar 1805 † 22de Marts 1805.

¹⁾ I Almindelighed benævnedes Hr. Elias Christian v. Haven kun fom Magifter, men : Ministerialbogen har han selv ved Ansørelsen af Børnenes Fødsler benævnet sig „Sognepræst og Doctor philos.“

²⁾ See: Tillæg III: „Inscriptionerne“. C.

4. Frederik Kristian v. Haven, født 30te Juni 1806; Student fra Frederiksborg: 1823; const. Lærer i Frederiksborg: 1825; Cand. theol.: 22de October 1833; Adjunkt i Frederiksborg: 22de September 1835; Sognepræst til Tømmerby og Vild: 30te September 1837; Sognepræst til Håsfing og Willerslev: 26de December 1841; Rigsdagsmand: 5te October 1848 (stemte imod Grundloven); Sognepræst til Bive, Ove og Balsgaard: 20de Marts 1854; † 10de August 1870;
- ∞ 1838: Ane Marie Reinsholm, født 22de Juli 1806, en Datter af Fuldmægtig Jens Reinsholm, Forvalter paa Arresødal, og Ernestine Christiane Winkler.
5. Carl Wilhelm v. Haven, født 15de Februar 1808 † 10de Mai 1811.
6. Birgitte Antonette v. Haven, født 20de Juni 1809; ∞ 16de August 1836: Hr. Frederik Nicolai Broddorff, Sognepræst til Alrø i Jylland, født 13de Juli 1807; en Søn af Hr. Georg Joachim Ludvig Broddorff, Sognepræst til Skjævinge og Gjærløse (født 16de April 1773 † 22de Marts 1837) og Anna Maria Lindam (født 1776 † 14de December 1814).
7. 3de Mathilde v. Haven, født 20de April 1811; ∞ Kobbersmedmester Fugmann i Kjøbenhavn.
8. Carl Wilhelm v. Haven, født 23de Juli 1812 † 15de August 1812.

Dr. Elias v. Haven var hæderligt bekendt i Litteraturen og har udgivet i Trykken:

1. „Dissertatio, Critico-exegetica in loca quædam Novi Testamenti difficiliora; pro gradu Magisterii. Havnæ. 1783.

2. „Variæ lectiones ex libro Imo Codices Msti Josephi de bello Judaico, qui in Bibliotheca Regia majori asservatur.“ Havniæ. 1783.
3. „Thesaurus numismatum Ottonis Comititis de Thott.“ Tom. I—II. Havniæ. 1789—90.
4. „Svar paa N. Everts Anmærkninger over et Stykke i Fortalen til den thottiske Myntcatalog.“ 1789.
5. „Betænkninger over Prof. Everts Erindringer i Henseende til bemeldte Svar,“ 1789.
6. „Udfigt over den gamle Konsthistorie“; 1ste Stykke: 1790. 2det Stykke: 1791.
7. „Priaasafhandling over det Spørgsmaal: Hvad har Americas Opdagelse havt for en Indflydelse paa Mennekeheden i Europa?“ 1794.

(Wibergs Præsiehistorie II. Nr 859. 16. (S. 507); K. Myerup og J. C. Kraft: „Alm. Pitteratur-Lexicon“ (S. 230); Christopher Gjesfing: „Jubellærere“ II. 2. (S. 133); Tabellen; J. C. Bloch: „Fyenske Geistlighed“ I. (S. 170); Dr. J. S. Larsen: „Ods- og Skippings-Perrederne“ 1832 (S. 138); F. Hundrup: „Biographiske Efterretninger om philologiske Candidater“ II. 1851 (S. 17) samt Meddelelse fra Sønnensønne Dr. Pastor Sophus Ferdinand v. Haven til Lyø.

18. **Dr. theol. Johan Christian Østergaard**, født 6te Juni 1780 i Kjøbenhavn, en Søn af Commerceraad Christian Østergaard og Margrethe Sophie Risling; blev Student fra Borgerdybskolen i Kjøbenhavn: 1796; absolverede theologisk Attestats: 30te April 1801; ansattes som Lærer i Schouboes Institut: 1806; udnævntes som Sognepræst til Odde: 3die Januar 1814; ordineret 29de April i samme Aar; blev Consistorial-Assessor: 1ste November 1826; creeredes til Doctor theologiæ i Leipzig: 1827; † 20de Juli 1848 i Klint, Høiby Sogn, 68 Aar gammel, begravet i Kjøbenhavn, hvortil hans Liig førtes

fra Klint, hvor han i sine sidste Aar jævnlig opholdt sig hos Familien. Dr. Østergaard var ugift og levede aldeles isoleret fra Verden, efterat han under 15de November 1843 havde faaet Hr. Johannes Hieronymus Luplau til personel Capellan. — Kirkebogen vidner, at han har været flittig med Bennen. Hans Doctordisputats er ubekjendt. (Bispevisitats: $\frac{1}{3}$ 1815, $\frac{2}{5}$ 1824, $\frac{2}{7}$ 1831 og $\frac{4}{6}$ 1839.)

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 17. S. 507.)

19. **Morten Peter Hansen**, født 19de Januar 1809 i Kjøbenhavn, en Søn af Hr. Hans Torp Hansen, Sognepræst til Bregninge og Bjergsted i Sjælland (født 12te September 1779 † 20de Juli 1834) og Anna Betrea Jacobsen; blev Student fra Koeskilde Skole: 1827; afsløvede theologisk Attestats: 30te October 1832; beskikkedes til Catechet i Kallundborg: 23de Januar (ordineret 30te Marts) 1838; kaldtes som Sognepræst til Odde: 7de October 1848; forflyttedes som Sognepræst til Slaglille og Bjernede i Sjælland: 13de Januar 1860; † 19de December 1870, 62 Aar gammel.

I Aaret 1850 ombyggede Hr. Pastor Hansen Stuehuset i Præstegaarden paa Odde, der nu frembyder en fortrinlig og stor Beboelsesleilighed. (Bispevisitats: $\frac{27}{5}$ 1858.)

∞ 1ste Juli 1852: Anna Lund, født 1ste Juli 1807, en Datter af Kjøbmand Ole Lund, Directeur ved Fattigvæsenet i Kjøbenhavn († 10de Marts 1843), og Karen Monberg († 8de November 1815), men Ægteskabet var barnløst.

(Wibergs Præstehistorie III. Nr. 1059. 17. (S. 129) samt Meddelelse fra Enkefrue Hansen i Koeskilde.)

20. **Jacob Ludvig Ferdinand Holm**, født 22de November 1810 i Dalby i Fyen, en Søn af Hr. Niels Holm, Sognepræst til Dalby og Stubberup (født 12te September 1759 † 30te August 1838)¹⁾, og Cecilie Fog (født 4de December 1773 paa Langeland † 3die December 1844 i Kjølstrop); blev Student fra Odense Skole: 1831; afsløvereede theologisk Attestats: 8de November 1836; beskikkedes som personel Capellan til Karby, Hvidberg og Rødsted i Aalborg Stift: 10de August 1839, ordineret 27de October. i samme Aar; blev tjenstledigt: 3die December 1843; ansattes som Hjælpepræst til Allsted og Fjenneslev i Sjælland: 1845; beskikkedes som personel Capellan til Arninge ved Raskov paa Lolland: 6te August 1847; blev tjenstledigt: 8de December 1847; kaldtes som Sognepræst til Løstrup og Roun i Jylland: 25de Mai 1849; forflyttet som Sognepræst til Odden: 27de Marts 1860; † 2den Januar 1869, 58 Aar gammel (Ligsteen paa Oddens Kirkegaard)²⁾. I Slutningen af sin Levetid var Hr. Holm sygelig og leed af Brystsygdom, hvisaarfag han havde flere Medhjælpere i Embedet, indtil han under 3die Januar 1868 fik Hr. Jens Severin Jensen som personel Capellan.

21 17de September 1847 i Farum: Louise Nicoline Aagaard, født 8de September 1818 i Kullerup i Fyen, en Datter af Consistorialraad Rasmus Aagaard, Sognepræst til Farum og Bærløse i Sjælland (født 19de Juni 1777 † 24de April 1857 i Belling) og Areline Pingel af Allsted (født 22de Marts 1786 † 23de Marts 1855), med hvem Hr. Holm havde 6 Børn (2 Sønner og 4 Døttre):

¹⁾ Hr. Pastor Niels Holm var meget riig og havde 16 Børn (9 Sønner og 7 Døttre).

²⁾ See: Tillæg: „Inscriptionerne“.

1. Axel Rasmus Holm, født 9de Januar 1849 i Arninge; Student fra Roeskilde: 1866; Maskinist hos Buurmeister & Wain; Polytekniker; reiste til America: 1874, hvor han var Ingenieur i Bygningsfaget og tillige i Forening med Broderen Farmer i Colsdale, Livermore i Californien; hjemkom 1878; ugift i Kjøbenhavn.
2. Cæcilie Nielsine Holm, født 15de September 1850 i Tostrup; Lærerinde i Jylland.
3. Carl Christian Emil Holm, født 19de December 1852; Landvæsens-Elev; reiste til America: 1874; Farmer i Colsdale i Californien; ugift.
4. Louise Nicoline Holm, født 21de Februar 1855 + 29de Marts 1874 i Kjøbenhavn.
5. Erasmie Elisa Holm, født 2den Marts 1857; Lærerinde i Jylland.
6. Charlotte Frederikke Emilie Holm, født 20de Juli 1861 paa Odden, hjemme hos Moderen, som er bosat i Kjøbenhavn, og hvem ovennævnte Meddelelser skyldes med Erkjendtlighed.

• (Wibergs Præstehistorie II. Nr. 858. 19. S. 507.)

21. **Johan Carlsen**, født 24de December 1832 i Skibby i Sjælland, en Søn af Gaardeier og Kromand Lauritz Carlsen (født 14de November 1800 + 24de Marts 1860) og Martha Regine Nehring (født 18de Marts 1797) i Skibby; blev Student fra Roeskilde Skole: 1851; absolverede theologisk Attestats: 16de Januar 1857; var derefter Informator hos Kammerherre Anthon Ludvig Knud Bille Greve Brockenhuus-Schack til Giesegaard; bestiftedes som Sognepræst til Anholt: 7de Marts 1863; ordineret: 6te April i samme Aar; forflyttet som Sognepræst til Odden: 20de April 1869; og derefter som Sogne-

præst til Høve og Flakkebjerg i Sjælland: 8de August 1876. (Bispevisitats: 1²/₇ 1872.)

2 11te Juni 1863 i Kjøbenhavn: Frederikke Juliane Schallemose, født 20de October 1832, en Datter af Urtefræmmer Hannibald Bendix Schallemose, Formand for Urtefræmmerforeningen i Kjøbenhavn († 1868), og Sophie Bohn († 1877); med hvem Hr. Carlsen har 5 Børn (3 Sønner og 2 Døttre):

1. Hannibald Lauritz Carl Carlsen, født 29de April 1864 paa Anholt; Discipel i Frederiksborg Skole.
2. Nicolai Carlsen, født 31te August 1866.
3. Martha Sophie Carlsen, født 29de September 1868.
4. Johan Frederik Carlsen, født 29de August 1870 paa Odde.
5. Emilie Augusta Carlsen, født 23de August 1872.

Hr. Carlsen har udgivet i Trykken:

1. „Tale i Oddens Kirke ved Møller af Ydreby Lars Olfens Baare, den 23de December 1870.“
2. „Bed Gaardbestyrer af Dverby Niels Sørensens Hustru Inger Marie Christophersens Baare, den 21de Januar 1876.“

(Wibergs Præstehistorie I. Nr 62. 36. S. 99).

22. **Carl Frederik Nielsen**, født 15de August 1822 i Kjøbenhavn, en Søn af Bogfabriquant Carl Christian Nielsen, Gaardeier i Kjøbenhavn (født 23de Juni 1791 † 14de Juli 1848), og Johanne Marie Lund (født 24de Juni 1795 i Skaane † 9de Januar 1875); blev Discipel i Borgerdybskolen i Kjøbenhavn: 1833; dimitteredes herfra til Universitetet: 19de October 1842; Recrutfkoleofficier ved Hs. Maj. Kongens Livcorps: 1843; studerede Generalbassen (Harmonikeren) og var Musik-Informator i Kjø-

benhavn; Componist; blev Huuslærer hos Proprietair Ole Christian Sonnenes til Høiergaard paa Hjortespring ved Herløv: October 1846; afsløvere de theologiske Attestats: 12te Juli 1849; aflagde Prøverne i Normalfoolen (i „Gymnastik“: 8de April 1850 og i „Indbyrdes Underviisnings-Methode“: 8de Mai 1850): ansattes af Gjentofte Sogns Communalbestyrelse som Bestyrer af Skolen i Ordrup: 13de November 1850; aflagde den homiletiske Prøve: 8de August 1851 og den catechetiske Prøve: 18de August 1852; blev kaldet som Skolelærer og Kirkefanger i Bregninge, Skippinge Herred i Sjælland: 18de Februar 1854; udnævntes som Sognepræst til Süderø Præstegjeld blandt Færøerne (Sognene: Hvalbø, Frodebø, Porskere, Waag, Sumbø og Jamien): 1ste Juli (ordineret 5te September) 1860; forflyttet som Sognepræst til Odden: 5te October 1876.

∞ 23de April 1851 i Gjentofte Kirke: Thora Caroline Lodberg, født 9de April 1826, en Datter af Snedkermester Jens Peter Lodberg, Premierlieutenant ved Brandcorpsen og Gaardeier i Kjøbenhavn (født 6te Mai 1778 † 10de Januar 1849), og Johanne Cathrine Zimmermann (født 9de September 1782 † 27de December 1868 i Sorø); med hvem Forfatteren har 5 Børn (3 Sønner og 2 Døttre):

1. Emilie Nathalie Nielsen, født 19de Januar 1852 i Ordrup † 31te December 1876 i Leire Præstegaard i Hvalbø paa Süderø, ugift. Digterinde.
  2. Agnes Fridora Nielsen, født 24de November 1853;
- ∞ 27de Februar 1878 i Oddens Kirke: Mr. William Henry Muff, født 10de August 1856 i Hull i England, Fabriks-eier i Wilmington, en Søn af Merchand Robert John Muff i Wilmington (født 1ste Januar

- 1824 i Norwich) og Sarah Ann Adlam (født 17de Marts 1826 i Hnll).
3. Carl Johan Ferdinand Nielsen, født 25de April 1856 i Bregninge; Præliminarist fra Sorø Academie: 6te Juli 1874; Landvæsens-Elev; Godsinspector paa Runesteen ved Warbjerg, Halland i Sverrig: 1877.
  4. Charles Victor Emil Nielsen, født 28de Januar 1858 † 30te Septemner 1858 i Bregninge.
  5. Baldemar Emil Richard Nielsen, født 16de October 1859; Præliminarist fra Sorø Academie: 13de Juli 1877.

I. Forfatteren har udgivet i Trykken:

1. „40 Psalmer udgivne som Tillæg til Ringøz Psalmebog for Menigheden paa Sudersø, med en alphabettisk Fortegnelse over Psalmedigterne og Melodie-Forfatterne.“ Kbhvn. 1863.
2. „Gravskrifter fra Bregninge i Sjælland“ (i „Ny Kirkehistoriske Samlinger“ VI. 1872. S. 414—416).
3. „Præsterækker for Færøerne siden Reformationen“ (i S. B. Wibergs: „Personalhistoriske, statistiske og genealogiske Bidrag til en almindelig Præstehistorie“ III. 1872 „Færøerne“; S. 707—722).
4. „En geistlig Retsfag paa Færøerne i det 17de Aarhundrede“ (i „Ny Kirkeh. Samlinger“ VI. 1873 S. 464—503). See: H. Fr. Rørdam: „Selvfabet for Danmarks Kirkehistorie i det første 25de Aar.“ 1875 (S. 253—54).
5. „Stamtavle over Familien Hammershaimb eller Wenceslaus Franciscus de Hammershaimbs Descendenter.“ „Efter trykte og haandskrevne Kilder.“ Kbhvn. 1876.

6. „Stamtavle over Familien Lødberg eller Biskop og Professor, Dr. theol. Christen Jensen Lødbergs Descendenter.“ „Efter forskjellige trykte og haandskrevne Kilder, Stamtavler og autentiske Dokumenter, Udskrifter af Kirkebøger, Familiebreve og egenhændige Optegnelser.“ Kbhvn. 1876.
7. „Sigtaale i Oddens Kirke ved Gaardeier i Dverby Hans Nielsens 9aarige Datter Jnger Marie Nielsens Baare, Mandag den 20de Mai 1878.“ Nykjøbing. 1878. (Trykt som Manuscript.)
8. „Brudevielses-Tale holden i Oddens Kirke den 27de Februar 1878 ved Egteforening af Mr. William Henry Must, Fabrikeier i Wilmington, Hull i England, og min Datter Agnes Jfidora Nielsen af Dverby Præstegaard, Oddens Sogn i Sjælland.“ Nykjøbing. 1878. (Trykt som Manuscript.)
9. „Biographiske Efterretninger om Geistligheden og Lærerstanden i Oddens Pastorat, eller Præsternes, Degnenes og Skolelærernes Personalhistorie i Oddens Sogn i Sjælland siden Reformationen, tilligemed en statistisk-topographisk Beskrivelse af Oddens Sogn.“ Kjøbenhavn. 1878.
10. „Lidstavlen“ eller Historiske og personalhistoriske Tabeller vedkommende Færøernes verdslige og geistlige Autoriteter under „Det Oldenborgske Kongehuus“ samt „Katholicismen paa Færøerne før og efter Reformationen.“ (Under Pressen.)

II. Leveret Bidrag til „Stamtavlen over Jersfins Slægt“ (See: S. M. Gjellerup: „Biskop Jens Dinesen Jersfin.“ 1870. S. 272).

III. Componeret for Fortepiano følgende Dandsemusik og Psalme-Melodier:

1. „Jubel-Galop.“ 1842 (E. C. Løse & Olsens Forlag).
2. „Thora Polka.“ 1844.
3. „Aurelia Valz.“ 1844.
4. „Bido Polka.“ 1845.
5. „Tre Psalmer af Digteren G. A. Timm.“ 1876 (Wilhelm Hansens Forlag).

Nr. 1—3 ere udsatte for Orchester og opførte i „Rijs-benhavns Sommer-Tivoli“ og i „Klampenborgs Concertsalon“ 1844—45 ved Concertdirecteurerne Krigsraad G. C. Lumbye og Peter Madsen.

IV. Forfatteren har udarbejdet og efterladt sig i Manuscript følgende Skrifter:

1. „Færøerne, en geographisk, topographisk og oeconomic-statistisk Beskrivelse tilligemed Kaldelexicon eller Beskrivelse over Færøernes geistlige og verdslige Embeder.“ I—III. 1874.

En forkortet Bearbejdelse af dette Manuscript er udgivet af Geheimeetatssaad og Cabinetssecretair J. P. Trap i anden Udgave af „Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark“ VI. 1877 (S. 529—574).

2. „Færøernes geistlige Stat eller biographiske Efterretninger om Geistligheden paa Færøerne efter Reformationen og under Katholicismen. Et Rilbeskrift til Skildring af Færøernes geistlige Personalhistorie.“ („Det evangeliske Bispedømme i Kirkjubø, Provsternes og Præsternes Levnetsløb, Embeds- og Familieforhold; Thorsshavns Skolers Lærerpersonale; Episcopatet og Propagandismen.“) I—III. 1878.

3. „Den høiere Geistlighed i den nordiske Kirke efter Reformationen. Et kirke- og personalhistorisk Register.“ („Superintendenterne i Danmark med Bilandene; Titulaire Biskopper og de evangeliske Biskopper i Norge indtil 1814.“) I—III.
4. „Færøernes verdslige Stat eller de verdslige Embedsmænd paa Færøerne efter Reformationen.“ I—II.
5. „Den høiere Geistlighed i den nordiske Kirke under Katholicismen.“ („Archiepiscopatet og Episcopatet i Norden.“) I—II.

(Wibergs Præstehistorie, 2den Afgang; III. Nr. 2. A, (S. 711); Forfatterens Stamtable over „Familien Lødborg“ 1876 (S. 27—31); J. Bering: „Beskrivelse over Landsbyskolens offentlige Lærerembeder; „Sjællands Stift“. 1859 (S. 66); E. F. Nielsen: „Færøernes geistlige Stat.“ „Süderø Præstegjælds Sognepræster.“ Nr. 20 (S. 143—146).

II. Capellanerne.

1. **Mikkel Hansen Kraft**, født 1592; Hører i Roeskilde: 1620; beskikkedes som Capellan med Successionsret til Odden: 18de December 1631; Sognepræst til Odden: 1635; resignerede: 1660; † i December 1660.

(See: Sognepræsterne til Odden Nr. 4.)

2. **Peter Christensen Wisvold**, født 1616; beskikkedes som Capellan med Successionsret til Odden: 14de Juni 1660; Sognepræst til Odden: 1660; resignerede: 4de Juni 1687; † 1699.

(See: Sognepræsterne til Odden Nr. 5.)

3. **Johannes Hieronymus Luplau**, født 6te Januar 1809 i Tostrup i Jylland, en Søn af Hr. Johan Elias Ludvig Luplau, Sognepræst til Tostrup og Roun (født 27de Januar 1774 i Fyrstenberg i Hertugdømmet Brunsschwig † 19de Mai 1819)¹⁾, og Anna Charlotte Rosine Chemnitz (født 16de November 1779 † 2den Martz 1847 i Kjøbenhavn)²⁾; blev Student: 1830; absolverede theologisk

¹⁾ Søn af Anton Carl Luplau, Modelmester ved den kgl. Porcellainsfabrik i Kjøbenhavn, og Maria Elisabeth Gediken, og Sønnesøn af Major Anton Carl v. Luplau, Eier af Godset Luplau ved Hørgen i Thykland.

²⁾ Datter af Hr. Johann Hieronymus Chemnitz, thdskt Sognepræst til Garnisons Kirke i Kjøbenhavn (født 10de October 1730 i Magdeborg † 18de September 1800), og Rosine Josepha Adamine Chemnitz (født 1742 † 1797).

Attestats: 18de Januar 1836; ansattes som Institutbestyrer i Nykjøbing i Sjælland: 1837; beskiftedes som personel Capellan til Odde: 15de November 1843; tjenstledigt: 20de Juli 1848, men bestyrede dog Embedet indtil 24de Januar 1849; udnævntes som tydsk Sognepræst til Sønderbrarup og Løit, Gottorp Provsti i Slesvig: 5te Mai 1851; † 23de Marts 1857, 48 Aar gammel, idet man formener, at Frygten for Følgerne af en udført Embedsforretning pludselig afbrød hans Livstraad. Hr. Luplau, som var halt, var af Temperament meget hidfig, navnlig ligeoverfor Skolelæreren i Dverby.

∞ 1837: Regine Cecilia Hansen, født 11te Juli 1810, en Datter af Hans Christian Hansen, Fuldmægtig i Generalpostdirectionen, og Regine Marie Obel; med hvem Hr. Luplau kun havde en Datter:

1. Regine Luplau, født August 1838 † August 1838 i Nykjøbing.

(See: Længnid: „Stamtable A. C. v. Luplau“; Wibergs Præstehistorie III. Nr. 1204 16. (S. 373).

4. **Jens Peter Orsleff Quistgaard**, født 3die December 1821 paa Slangerupgaard ved Ringsted i Sjælland, en Søn af Proprietair Morten Quistgaard til Slangerupgaard (født 14de April 1787 † 24de Juni 1854) og Edel Marie Vedsted (født 2den Juni 1786 † 15de Februar 1869); blev Student fra Roestilde Skole: 1841; absolverede theologisk Attestats: 26de April 1847; beskiftedes til Capellan pro persona til Hjembæk og Svinninge i Sjælland: 1ste Juli 1853; ordineret 7de September s. A.; tjenstledigt: 17de April 1865; fungerede som Hjelpepræst til Odde fra 10de Februar til 3die Juni 1866; kaldtes som Sognepræst til Hemmet og Sønder Bium i Jylland: 29de October 1866;

∞ 1859: Anna Margrethe Wolff, født 20de Juni 1823 i Christiansted paa St. Croix i Vestindien, en Datter af Ræmner Jacob Wolff og Amy de Berga Bøhm; med hoem Hr. Quistgaard har 3 Børn (1 Søn og 2 Døttre):

1. Amelie Edel Marie Quistgaard, født 3die August 1860 i Hjembæk.
2. Dorthea Marie Quistgaard, født 4de November 1861.
3. Morten Jacob Erhard Basse Quistgaard, født 13de August 1864.

(Wibergs Præstehistorie I. Nr. 428. 20. (S. 598.)
(Efter Autographie.)

5. **Christian Ditlev Ammentorp Voigt**, født 27de August 1820 i Sorø, en Søn af Landmaaler Nicolai Ulrik Christian Voigt, Landinspecteur ved Sorø Academies Gods og Tiendecommissair i Ringsted og Alsted Herreder samt Lærer ved Agerdyrknings- og Forst-Institutet paa Mørupgaard (født 11te November 1780 i Sorø † 1ste Januar 1842) og Cecilie Kirstine Heide (døbt 4de October 1788 i Nyborg † 18de April 1849 paa Tersløsegaard); blev Student privatim: 1838; absolverede theologisk Attestats: 11te Januar 1849; beskiktedes som Sognepræst til Vanderup i Flensborg Amt i Sønderjylland: 26de Februar 1851; affat af den tydske Regjering (paa Grund af Rægtelse af at være behjælpelig til Gjenindsførelse af tydsk Sprog i Kirke og Skole): 1864; entlediget af den danske Regjering med Pension: 28de October 1864; fungerede som Hjælpepræst paa Odden: 9de April til 10de Juni 1867; derefter Lærer ved Latin- og Realskolen paa Bærnedamsveien: 1867; constitueredes som Præst ved St. Hans Hospital (Bidstrup) samt ved Røeskilde Amts Arbeids- og Sygeanstalt i Røeskilde:

10de November 1869; udnævntes som Sognepræst til Nørby i Sjælland: 8de Januar 1873;

∞ 27de August 1851: Henriette Sophie Banner, født 31te Juli 1822, en Datter af Major og Kammerjunker Nicolai Olaf Banner (født 1ste November 1781 † 3die Januar 1841) og Christiane Holstein-Mathlau (født 15de September 1792 † 28de April 1871); med hvem Hr. Voigt har 5 Børn (2 Sønner og 3 Døttre):

1. Christiane Cecilia Marie Voigt, født 17de September 1852.
2. Vilhelmine Henriette Voigt, født 3die Juni 1854.
3. Henrik Carl Christian Voigt, født 10de October 1856.
4. Henriette Sophie Banner Voigt, født 21de Juli 1862.
5. Christian Voigt, født 25de Mai 1866.

(Efter Autographie.)

6. **Niels Benzon**, født 5te Februar 1832 i Slagelse, en Søn af Hr. Christian Henrik Bjerling Benzon, Sognepræst til St. Peders Kirke i Slagelse (født 30te September 1799 i Stubbekjøbing † 19de Juli 1853) og Annette Severine Marcelline Bang (født 10de September 1803 i Kjøbenhavn); blev Student fra Slagelse: 1850; absolverede theologisk Attestats: 30te Januar 1856; Huuslærer: 1856; beskiftedes som Capellan til Gimlinge i Sjælland: 7de October 1858; tjenstledigt: 22de December 1866, men bestyrede Embedet indtil Mai 1867; reiste udenlands; blev efter sin Hjemkomst ansat som Hjælpepræst til Odden: 6te October 1867; Hjælpepræst til Besterjølby paa Mors: 3die Januar 1868; beskiftedes som personel Capellan til Tømmerup i Sjælland: 1869; udnævntes som Sognepræst til Veiby og Seilstrup i Bønslyssel: 11te Januar 1870; forflyttedes som Sognepræst til Flode og Draaby paa Mors: 5te Mai 1874.

∞ 1871: Emma Larsen, født 7de December 1839
 † 3die Februar 1875 i Barselseng; med hvem Hr. Benzon
 havde 2 Døttre:

1. Marcelline Kathrine Benzon, født 2den Marts 1874.
2. Emma Henriette Benzon, født 3die Februar 1875,
 hvis Fødsel kostede Moderen Livet.

(Efter Autographie.)

7. Jens Severin Jensen, født 28de September 1838
 i Aarhus, en Søn af Glarmester Jens Jensen og Ca-
 thrine Marie Bjerager i Aarhus; blev Student fra
 Aarhus: 1858; afslørede theologisk Attestats: 20de
 Juni 1865; beskiktes som personel Capellan til Odde:
 3die Januar 1868; forflyttedes som personel Capellan til
 Seierø: 22de September 1869; udnævntes som Sogne-
 præst til Giesing og Nørager i Jylland: 17de Juli 1875.

∞ 12te Juli 1868: Laura Maria Antonie Ruster,
 født 1ste Februar 1838, en Datter af Slagtermester
 Johan Vilhelm Ruster og Johanne Christine Jensen i
 Aarhus, med hvem Hr. Jensen har 4 Børn:

1. Vilhelmine Marie Jensen, født 10de August 1869
 paa Odde.
2. Anton Marius Jensen, født 16de April 1871 paa
 Seierø.
3. Margrethe Jensen, født 12te Februar 1873.
4. Jens Severin Jensen, født 21de Juni 1875.

(Efter Autographie.)

II.

Lærerstandens Personalhistorie

i

Øddens Pastorat.

Lærerstanden.

N ^o	I. Sognebegnene.	Fødselsaar.	Embedstid.	Dødsaar.
1	Laurig Laurigen.....	"	1680— 1687	1687
2	Paul Jacobsen	1659	1687— 1719	1719
3	Niels Haar Christophersen Wegner.....	²⁵ / ₃ 1699	1719— ²⁸ / ₃ 1730	⁷ / ₄ 1763
4	Willum Christian Christiansen Mariager.....	1695	²⁸ / ₃ 1730— ⁷ / ₄ 1741	⁷ / ₄ 1741
5	Christopher Hansen	1710	⁷ / ₅ 1741— ¹⁰ / ₁₀ 1752	⁷ / ₇ 1774
6	Poul Egberg	² / ₇ 1723	⁷ / ₁₂ 1752— ²⁸ / ₁₀ 1757	¹⁹ / ₉ 1789
7	Christen Lund	1729	⁷ / ₁₁ 1757— ⁷ / ₁ 1758	²⁰ / ₅ 1784
8	Jens Christian Jensen Fischer..	¹⁹ / ₁₁ 1734	¹⁹ / ₈ 1758— ⁹ / ₁₂ 1776	²² / ₅ 1807
9	Christian Christensen Boigt....	³ / ₃ 1722	⁹ / ₁₂ 1776— ¹⁸ / ₁₂ 1798	¹⁰ / ₁₂ 1798
10	Rasmus Mathiesen Gottschalk..	¹⁵ / ₇ 1730	⁵ / ₁₀ 1793— ¹⁶ / ₅ 1801	¹⁰ / ₄ 1811
II. Skoleholderne.				
1	Willum Christensen Farum.....	1695	1735— ¹³ / ₇ 1739	¹³ / ₇ 1739
2	Christopher Hansen	1710	⁷ / ₈ 1739— ⁵ / ₅ 1741	⁷ / ₇ 1774
3	Hercules Schou.....	1712	1742— ¹¹ / ₈ 1760	⁷ / ₁ 1771
4	Rasmus Mathiesen Gottschalk..	¹⁵ / ₇ 1730	¹¹ / ₈ 1760— ¹⁰ / ₄ 1811	¹⁰ / ₄ 1811
III. Skolelærerne og Kirkefangerne.				
1	Peder Andresen (D. M.).....	²⁵ / ₁₂ 1783	¹ / ₁₁ 1811— ¹¹ / ₉ 1844	¹⁸ / ₃ 1865
2	Frederik Nicolai Andresen.....	²⁶ / ₁₀ 1812	¹¹ / ₉ 1844— ² / ₁₂ 1858	² / ₁₂ 1858
3	Peter Jensen	²⁹ / ₁ 1836	¹⁰ / ₃ 1859	

Anmærkning: I sit efterladte Manuscript, dateret Odden den 12te Marts 1756, bemærker Hr. Pastor Penning Trochmann om de 3 første Skoleholdere i Overby som følgende:

„Skoleholderne have ei Bestallingsbreve, men de, som forhen have været, og den, som nu er, ere proponerede af Mig, approberede af daværende Amtmand Hviadde og Velbaarne Hr. Conferenceraad Frederik Christian Adelaer (til Bradsberg, Gjemsø, Dragsholm og Egemark; † 1744), og examinerede af daværende Provst Hr. Hans Nyegaard“ (Sognepræst til Hviadde; † 10de Februar 1748).

I. Sognedegne¹⁾.

---

1. **Lauritz Lauritzen** var den første bekjendte Degn (præcentor) paa Odde efter Souverainiteten: 1660 og var Degn i Landmaalingens Tid i Danmark, som begyndte i Aaret 1683. Degnen Lauritzen var vistnok en Søn af Hr. Lauritz Lauritzen, Sognepræst til Sindal og Astrup i Aalborg Stift, og Marie Danielsdatter, og maa vistnok være død, forinden Landmaalingen sluttedes i Aaret 1687.

2. **Paul Jacobsen**, født 1659, en Søn af Magister Jacob Paulsen Thisted, Sognepræst til Frue Kirke i Aalborg († 1677) og Else Andersdatter Ringkjøbing; anføres i Kaldbogen som Degn paa Odde i Landmaalingens Tid; maafee er han bestiftet i Slutningen af 1687; † 1719, 70 Aar gammel.

---

¹⁾ Ifølge et Copie af et gammelt Document, forfattet Anno 1567 „om Ods Herreds Kirkers og Præstegaardes Tillæg“, skal der i Aaret 1567 have været en Degn paa Odde, kaldet „Jens Deign eller Peder Jensen“, som „bruger nogle Jorder i Odbye, hvori saaes 24 Skpr. Korn, men schylder VI Schppr Biug“; og tilføjes der: „Ingen Deigne-Staffu eller Jorbt“; Deignen kand ikke bekomme sin aarlig Rente af Bønderne, som de altid plehes ved at give“.

∞ Karen Jacobsen, kaldet „Karen Degns“; † i Jult 1738 i en høi Alder paa Oddeu. Ingen Børn.

3. Niels Haar Christophersen Wegner, født 25de Marts 1699 i Bordingborg, en Søn af Hr. Christopher Christophersøn Wegner, Sognepræst til Oddeu (født 1676 † Februar 1720) og Kirstine Jacobsdatter Birchero († 1732); blev Student fra Koeskilde Skole: 1717 (im-matr.: 17de Juli); kaldet til Degn paa Oddeu: 1719; absol-verede i denne Stilling theologisk Attestats: 21de Juli 1721; beskikkedes til Rector ved Latinskolen i Nykjøbing i Sjælland: 28de Marts 1730, idet han fik Biskoppens Tilladelse til at bytte Embedet med daværende Rector Willum Mariager. Men da Latinskolen nedlagdes i Maret 1739, befordredes Hr. Wegner som residerende Capellan ved St. Peters Kirke i Næstved: 29de Januar 1740, ordineret 16de Marts i samme Aar, † i April 1763, 64 Aar gammel.

Med Hr. Wegners Død nedlagdes det residerende Capellanie i Næstved.

∞ 1732 i Nykjøbing: Anne Rasmusdatter, med hvem Hr. Wegner havde 4 Børn (3 Sønner og 1 Datter):

1. Christian Nielsen Wegner, født 2den Februar 1733; Degn i Gjerløv, Løve Herred i Sjælland; levede 1774.
2. Kirsten Johanne Nielsdatter Wegner, født 12te December 1734; død i Næstved;
- ∞ Degnen Balling i Næstved († 1771).
3. Jacob Nielsen Wegner, født 1735; død i Næstved.
4. Hans Nielsen Wegner, født 1736; Degn i Heininge i Sjælland: 1765; † 1769.

(Wibergs Præstehistorie II. Nr. 813. 5 (S. 438). F. E. Hundrup: „Den latinske Skole i Nykjøbing i Odsherred.“ 1871. Nr. 14 (S. 12).)

4. **Willum Christian Christiansen Mariager**, født Pintsedag 1695 i Kjøbenhavn, vistnok en Søn af Magister Christian Lauritsen Mariager, øverste residerende Capellan til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn (født 1656 † 1706) og Ane Marie Pedersdatter Glud (født 1666 † 1725); blev Student fra Kjøbenhavns Skole: 1715, (immatriculeret 13de Juli); Cand. theol.: 19de Februar 1720; beskikkedes som Rector ved Latinskolen i Nykjøbing i Sjælland: i Januar 1727; blev ved Ombytning Degn paa Odden: 28de Marts 1730; † i April 1741, 52 Aar gammel, begravet Palmesøndagen.

☞ 27de Feb uar 1732 i Nykjøbing: Martha Pedersdatter, med hvem Hr. Mariager havde 3 Børn (2 Sønner og 1 Datter):

1. Døbsfødt Søn; † Quinquagesima 1734.
2. Anna Maria Willumsdatter Mariager, født i December 1734.
3. Christen Worm Willumsen Mariager, født i Januar 1739.

(See: F. E. Hundrup: „Lærerstanden ved den nedlagte Latinskole i Nykjøbing i Odsherred“ 1871. Nr. 13 (S. 12).

5. **Christopher Hansen**, født 1710 i Kjøbenhavn; blev Student fra Skolen i Kjøbenhavn; absolverede theologisk Attestats: 1739; ansattes som Skoleholder i Odden: 1739; beskikkedes som Degn til Odden: 1741; udnævntes som Catechet og Skoleholder ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn: i October 1752; †: i Juli 1774, 64 Aar gammel; ugift.

6. **Poul Egeberg** eller Egeberg, født 2den Juli 1723 i Bille-Hedinge i Stevns Herred i Sjælland; blev Student fra Rjøge Skole: 1741; absolverede theologisk Attestats: 1748; Huuslærer hos Hr. Otto Jørgensen Grundtvig,

Sognepræst til Seiersø († 29de November 1772); beskikkedes som Degn til Odden af Oberst Adam Otto v. Rohweder: i December 1752; udnævntes som residerende Capellan til Slangerup og Uvelse i Sjælland: 28de October 1757, ordineret 9de November i samme Aar; befordredes som Sognepræst til Brønshøj og Rødovre i Sjælland: 22de September 1773 ¹⁾; † 19de September 1789, 66 Aar gammel.

Hr. Egberg var 3 Gange gift, men samtlige Ægtefælder vare barnløse.

I ∞ 9de September 1758: Laurette Martine Trampe af Odden, født 1723 † 1766, en Halvsøster til Pastor Trochmanns anden Hustru Karen Jordhøj.

II ∞ 13de October 1769: Ane Marie Torp; † 9de Juli 1782; en Datter af Jubellæreren Hr. Kasuus Sørensen Torp, Sognepræst til Jegindø i Aalborg Stift (født 1688 † 20de Marts 1770) og Karen Jensdatter Friis (født 1687 † 7de December 1771).

III ∞ 31te Juli 1783: Marie Schiwe, en Datter af Hr. Svend Caspersen Schiwe, Sognepræst til Biig og Åsmindrup (født 20de Juli 1696 † 1ste November 1752) og Else Jacobsdatter Dahl († 27de October 1766).

(Wibergs Præstehistorie I. Nr. 161. 12. S. 231.)

7. **Christen Kund**, født 1729; Student og beskikkedes som Degn til Odden: i November 1757, men forflyttedes efter nogle Ugers Forløb som Degn til Rakløv i Hol-

¹⁾ Pastor Johan Grundtvig bemærker i Oddens Kaldsbog om Hr. Poul Egberg: „Forhønet behagede at give ham, som ved at tjene vel i Menigheden havde forhvervet sig en god Trappe, et betydeligere Embede; — Herren styrke dette sit udvalgte Redskab, sin tro Tjener til endnu længe at føde Guds Folk med Kundskab og Forstand. Af mig, som haver været hans Discipel, da han conditionerede i min salig Faders Huus paa Seherøe, fortjener han al Ære og Tak.“

bæks Amt i Januar 1758; entledigedes: 1782; † 20de Mai 1784; 55 Aar gammel. Det synes som om Hr. Lund har haft sin Efterfølger i Rakløv Degnekald, Hr. Michael Saasby, til Medhjælper (født 1740 † 25de October 1786).

∞ 1758: Fredericha Mantix, en Datter af Degnen Mantix i Rakløv († 1758) Hun levede endnu i 1776, thi iblandt vasa sacra i Rakløv Kirke findes der indgraveret paa Laaget af Sølvæffen til Kirkebrød: „Givet til Rakløv Kirke den 12te Maij 1776 af Degnen Christen Lund og Hustru Fredericha Mantix.“ „Naar Du bytter Lønningen ud, Tænk paa os, o gode Gud!“ — Med hende havde Hr. Lund 3 Børn (2 Sønner og 1 Datter):

1. Christen Lund, født i Januar 1759 † i Marts 1759 i Rakløv.
2. Peter Christian Lund, født 1760; Student: 1778; residerende Capellan til Store-Gedinge og Sognepræst til Høirup i Sjælland: 4de November 1785; † 1789; ugift.
3. Anna Maria Lund, født 1761, levede ugift 1786 i Rakløv.

8. **Jens Christian Jensen Fischer**, født 19de November 1734 i Viborg, en Søn af Stomager Jens Jensen Fischer i Viborg (født i April 1708 i Viborg † 10de November 1776 i Odden)¹⁾; blev Student fra Viborg Skole: 1755; absoolverede Examen phil.: 1756; blev af Oberst Adam Otto v. Rohweders Enkefrue Susanna Christine v. Bagelsen kaldet som Degn til Odden: 19de Juni 1758; fik efter Ansøgning og Biskoppens Bevilgning

¹⁾ Han var bosat i Viborg i 30 Aar, derefter i Gladstrand i 8 Aar; kom som Enkemand til Odden i Februar 1764, hvor han anden Gang giftede sig 1765 med Karen Poulsdatter (født 1717 † 22de Mai 1785).

Lilladelse til at bytte Embede med Chordeggen i Nykjøbing Hr. Christian Voigt, hvorpaa blev udstedt Biskoppens Kaldsbrev: 9de December 1776; † 22de Mai 1807, 73 Aar gammel.

Hr. Fischer var 3 Gange gift og havde 8 Børn (4 Sønner og 4 Døttre):

I ∞ 24de September 1760: Karen Gad, født 5te September 1724 † 14de April 1763; en Datter af Byfoged John Gad i Slangerup (født 1682 † 1746) og Anna Kirstine Lauritsdatter Jordhøy (født 1700 † 1773), med hvem han havde 2 Sønner.

II ∞ 1764: Bendte Maria Jørgensdatter, født i Nykjøbing; † 1781, med hvem han havde 6 Børn (2 Sønner og 4 Døttre).

III ∞ 11te September 1795: Ellen Jensdatter af Nykjøbing, men Ægteskabet var barnløst.

1. John Gad Fischer, født 18de October 1761 † 15de November 1761 paa Odden
  2. John Gad Fischer, født 11te Februar 1763, levede endnu 1776 paa Odden.
  3. Karen Gad Fischer, født 11te August 1765 † 27de October 1765.
  4. Jens Jørgen Fischer, født 21de September 1766 † 14de October 1766.
  5. Anna Kirstine Fischer, født 14de October 1767 † 14de October 1767.
  6. Kirsten Fischer, født 2den Juli 1769 † 11te August 1850;
- ∞ Peter Bentsen, Leefmed i Nykjøbing, med hvem hun havde 5 Børn.
- 1) Bent Bentsen, ∞ Line Gottschalk, en Datter af Morten Gottschalk i Nykjøbing.

- 2) Kristiane Bentsen, ∞ Borger Hofmand i Kjøbenhavn.
- 3) Jens Christian Fischer Bentsen, ∞ Jomfrue Jensen.
- 4) Stine Bentsen, ugift.
- 5) Cæcilie Bentsen, ∞ Lærer Ronnegaard i Snoldeløv.
7. Karen Fischer, født 28de Januar 1773 † 5te Januar 1852 ¹⁾;
 I ∞ Kristen Peterfen Smidt, Smed i Nykjøbing. (Ingen Børn.)
 II ∞ Ole Hansen, Brændeviinsbrænder i Nykjøbing, senere Møller i Kjældstrup. (Ingen Børn)
8. Jens Jørgen Fischer, født 16de Marts 1781 † 19de August 1781 i Nykjøbing.

9. Christian Christensen Voigt, født 31te Marts 1722 i Kjøbenhavn, en Søn af Christen Voigt, Kgl. Majestæts Controleur ved Rørvigs Toldsted; blev Discipel i Svendborg Skole: 1736; kom efter Skolens Nedlæggelse til Helsingørs Skole: 1739; dimitteredes herfra til Universitet: 1746; absolverede Examen phil.: 1747; kaldtes som Lærer til den kgl Skole i Eskildstrup: 1754; ansattes af Biskop Harboe som Chordegne i Nykjøbing: i Juli 1760, hvilket Embede han efter Ansøgning fik Lov til at bytte med Degnen Jens Christian Fischer ifølge Biskoppens Tilladelse af 9de December 1776, og tiltraadte Degnekaldet i Odden: 1ste Januar 1777; † 16de December 1798, 76 Aar gammel.

I ∞ 1765 i Nykjøbing: N. N. (hendes Navn findes

---

¹⁾ Hun havde før sit Giftermaal en Datter Petrea Kristiane Tybring (født 6te Marts 1792 † 1806 i Nykjøbing), hvorom der findes en meget udførlig sørgelig Beskrivelse af Faderen i Nykjøbings Kirkebog.

ikke i Kirkebogen¹⁾); † 1776 i Nykjøbing, med hvem Hr. Voigt havde 2 Døttre:

II ∞ 5te October 1787: Charlotte Sophie Fischer; † 22de Mai 1818; en Datter af Skrædder Andreas Jensen Fischer i Nykjøbing, med hvem han havde 1 Datter.

1. Christiana Petrea Voigt, født 1766; confirmeret 1781.
2. Else Voigt, født 1767; confirmeret 1783.
3. Anna Maria Voigt, født 25de Mai 1792.

10. **Rasmus Mathiesen Gottschalck**, født 15de Juli 1730 i Biskinde i Sjælland, en Søn af Mathias Christopheren Gottschalck, Degn i Biskinde († 1769) og Catharina Slaballe († 1772); blev Student fra Kallundborgs Skole; ansattes som Skoleholder i Odden: 11te August 1760; constitueredes tillige som Medhjælper hos Degnen Christian Voigt: 5te October 1793; efter hvis Død han bestyrede Degnekaldet, indtil han af Cancelliet bestikkes som Skolelærer og Kirkesanger i Odden: 16de Mai 1801; † 10de April 1811; 81 Aar gammel. Jubellærer.

I ∞ 1764: Johanne Jensdatter Lahne, født 1720 † 13de Januar 1788. Ingen Børn.

II ∞ 24de Juni 1788 i Oddens Kirke: Anna Catharine Nimb (hans Sødsfendebarn) af Biskinde; † 29de Marts 1839 i Slagelses Hospital; med hvem Hr. Gottschalck havde en Søn, om hvem han selv i Skolens Ministerialbog bemærker: „han er det første Barn, som er avlet og født i Skolen, der er bygget 1735.“

1. Mathias Christopher Gottschalck, født 3die Februar 1790 i Odden; Snekermester i Nykjøbing; † 19de Februar 1848 i Nykjøbing.

¹⁾ Ministerialbogen for Nykjøbing og Nørvig er ikke ført af Præst og Degn fra 1735 til 1777.

- ∞ 20de April 1817: Sidse Andreasdatter, født 1793
† 5te Mai 1873; 6 Børn.
- 1) Eline Cathrine Gottschald, født 11te December 1817;
  - ∞ Strædder Niels Rasmusen i Rørvig (2 Børn).
  - 2) Rasmus Peter Gottschald, født 12te Marts 1820;
Snedker i Nykjøbing;
  - ∞ Mathine Marie Gottschald, en Datter af Morten
Christophersen Gottschald (3 Børn).
  - 3) Johanne Cathrine Gottschald, født 5te Januar
1822;
  - ∞ Snedker Jacob Larsen i Nykjøbing (7 Børn).
  - 4) Mette Cathrine Gottschald, født 23de Januar
1824;
  - ∞ Christen Mortensen, Borger i Kjøbenhavn (5 Børn).
  - 5) Jens Christian Gottschald, født 10de April 1828;
Snedker i Holbæk; gift (2 Børn).
  - 6) Carl Frederik Gottschald, født 20de September
1830; Snedker i Åsnæs; gift (ingen Børn).

Ifølge det provisoriske Reglement for Sjælland af 10de October 1806 skulde ved indtruffen Vacance Degnekaldene nedlægges og deres Indtægter deles imellem de nye beskittede Skolelærere. Men forinden nedlægges vistnok Degnekaldet i Odden ved Hr. Christian Voigts Død: 16de December 1798, hvorhos Degneboligen allerede den 20de November 1799 blev bortsolgt af Provsten Hans Beck til Gaardmand Andreas Larsen i Overby, uagtet Hr. Rasmus Gottschald fungerede som Degn indtil 16de Mai 1801.

II. Skoleholderne.

1. **Willum Christensen Farum** (Wilhelm Farum), født 1693, en Søn af Magister Christen Nielsen Farum, Sognepræst til Herlufmagle i Sjælland († 1719)¹⁾, og Sidsel Willadsdatter Quist²⁾; blev ved Oprettelsen af den kongelige Rytter-skole i Dverby paa Odde, opbygget 1735 af Kong Christian VI³⁾, ansat som Skoleholder i Odde: 1735; † 13de Juli 1739, 46 Aar gammel;

∞ „Madam Farum“ eller „Skoleholderens Kone“ (saaledes i Kirkebogen, Navnet anføres ikke), født 1697 † 21de Juni 1744; Ægtefæltet var barnløst.

2. **Christopher Hansen**, født 1710; ansattes som Skoleholder i Odde: 1739; derefter Degn i Odde: 1741; Catechet og Skoleholder ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn: i October 1752; † i Juli 1774; ugift.

(See: Sognebegnene til Odde Nr. 5.)

3. **Hercules Schou** (Skow), født 1712 i Kjøbenhavn; ansattes som Skoleholder i Odde: 1742; forflyttedes

¹⁾ Søn af Hr. Niels Nielsen Gottlander, Sognepræst i Farum († 31te Mai 1696)

²⁾ Datter af Magister Willads Andersen Quist, Sognepræst til Lunge og Uggeløse (født 1626 † Februar 1671) og Christence Jacobsdatter Birchherod († 1699).

³⁾ See: Tillæg 9: Inscriptionerne.

som Skoleholder til Esfildstrup i Biig Sogn: 1760; kaldtes som Degn til Nørvig paa Sjælland: 1767; † i Januar 1771; 59 Aar gammel.

∞ 1744: Ellen Andersdatter Grønberg, født 1722 † 1772; en Datter af Hr. Anders Grønberg, Sognepræst til Odden († 25de Juni 1734) og Kirstine Sophie Wegner († 6te September 1743), med hvem Hr. Schou ikke havde Børn.

4. **Rasmus Mathiesen Gottschalck**, født 15de Juli 1730; ansattes som Skoleholder til Odden: 11te August 1760; tillige Hjælpebegn: 5te October 1793; befittebes som Kirkesanger for Oddens Menighed: 16de Mai 1801; † 10de April 1811, efterat have været Skolelærer i 51 Aar.

(See: Sognebegnene til Odden Nr. 10.)

Med Degnekaldets Nedlæggelse paa Odden bleve Skoleholderne tillige Kirkesangere, og benævnes nu som Skolelærere til Dverby Skole.

III. Skolelærerne og Kirkefingere.

---

1. **Peder Andresen**, født 25de December 1783 i Lumbsaa, Høiby Sogn, en Søn af Gaardmand Andres Pedersen i Lumbsaa; kom paa det kgl. Skolelærer-Seminarium paa Blaagaard: 1ste Mai 1807; blev Lærer i Seminariets Skoler: April 1809; ansattes som Opsynsmand ved Seminariet: 1ste Mai 1809; afsløverebe Seminarist-Examen: 2den Juni 1810; constitueredes som Medhjælper ved Oddens Skole: 14de October 1810; kaldtes som Skolelærer og Kirkefanger til Oddens Skole i Overby: 1ste November 1811; fik Sønnen Frederik Nicolai Andresen som Medhjælper: 1837; entledigedes efter Ansøgning: 11te September 1844; benaadedes med Dannebrogskorsjet: 6te October 1854; † 18de Marts 1863, 80 Aar gammel. (Monument paa Oddens Kirkegaard.)

∞ 1811: Jnger Mogenssen, født i Marts 1787 † 4de December 1857, med hvem Hr. Andresen havde 4 Børn (3 Sønner og 1 Datter):

1. Marie Andresen, født 20de Mai 1811;

∞ 15de Juli 1836: Gaardmand Rasmus Madsen i Overby (født 6te August 1808); Aftægtsmand. (1 Søn og 2 Døttre.)

2. Frederik Nicolai Andresen, født 26de October 1812;

- Skolelærer og Kirkefanger i Dverby: 11te September 1744; † 24de December 1858 (see: Nr. 2);
- ∞ 28de December 1836: Wilhelmine Christine Elisa Sørensen (født 17de Juni 1812 † 10de December 1860). (5 Børn.)
3. Carl Christopher Andresen, født 8de Januar 1815; Seminarist fra Joenstrup: 1835; Skolelærer og Kirkefanger i Bjelkerup, Storeheddinge Sogn: 25de Marts 1840;
- I ∞ 4de August 1843: Thomasine Christine Astrup, født 1817 † 21de Juni 1849; en Datter af Skolelærer Astrup i Lydersløv (2 Sønner.)
- II ∞ 8de August 1852: Anna Camilla Sophie Møller, født 27de Juli 1832 i Helsingør. (4 Sønner og 4 Døttre.)
4. Niels Hendrich Andresen, født 1ste December 1818 † 20de Februar 1828.

2. **Frederik Nicolai Andresen**, født 26de October 1812 i Odden, en Søn af Skolelærer og Dannebrogsmænd Peder Andresen og Jnger Mogensens; gif i Slagselse Skole: 1826—28; kom derefter paa Joenstrup Seminarium: 1830, hvorfra han dimitteredes: 1833; Hjælpelærer i Åsnæs: 1833; dernæst i samme Egenkab hos Faderen paa Odden: 1837; kaldtes, da Faderen afstod Embedet, til Skolelærer og Kirkefanger i Odden: 11te September 1844; blev valgt til Rigsdagsmand for Holbæks Amts 5te Valgkreds: 4de August 1852; gjenvalgtes 4 Gange: 26de Februar 1853; 27de Mai 1853; 1ste December 1854 og 14de Juni 1855; mødte paa Fjerde ordentlige Rigsdag; paa Femte og Sjette ordentlige Rigsdage; paa den overordentlige Rigsdag, samt

paa Syvende ordentlige Rigddag; † 24de December 1858 af Apoplexie, 46 Aar gammel. (Monument paa Kirkegaarden.)

∞ 28de December 1836: Vilhelmine Christine Elisa Sørensen, født i Juni 1812 † 10de December 1860 (af Asthma), en Datter af Degnen Lorenz Sørensen, Skolelærer og Kirkesanger i Åsnæs († 1819) og Georgine Frederikke Brandt (født 2den Juli 1716 † 9de October 1859 paa Odde)¹⁾, med hvem Hr. Andresen havde 5 Børn (2 Sønner og 3 Døttre):

1. Laurentze Henriette Andresen, født 16de Marts 1837 i Nykjøbing²⁾;

∞ 10de September 1858: Skolelærer og Kirkesanger Peder Jensen til Odde (født 29de Januar 1836). (2 Børn.)

2. Christian Peter Andresen, født 24de October 1839 i Nykjøbing; Huusmand i Lumsaa; for Tiden Arbeidsmand i Kjøbenhavn;

I ∞ Line Christophersdatter, en Datter af Gaardmand Christopher Larsen i Lumsaa (separeret).

II ∞ Marie Andresen af Kjøbenhavn. (4 Børn.)

3. Elise Frederikke Andresen, født 27de Marts 1843 i Nykjøbing;

∞ 1869: Jernhandler Christian Hansen, Huuseier i Kjøbenhavn. (4 Børn.)

4. Niels Henrik Andresen, født 8de December 1845

¹⁾ Datter af Hr. Peder Mikkelsen Brandt, Sognepræst til Stifts-Bjergdy og Mørkjøb (født 25de Juli 1717 i Hillerød † 7de Juni 1780) og Christine Eliasdatter Rasch af Butterup Præstegaard.

²⁾ Medens Hr. Andresen var Hjælpelærer, boede Familien i Nykjøbing i Sjælland.

paa Odde; Sømand (Grønland); derefter Manufacturhandler i Liverpool i England;

∞ N. N. Andresen af Liverpool.

5. Bouline Wilhelmine Andresen, født 8de Juni 1848 paa Odde;

∞ 31te Mai 1870: Carl Valdemar Franc, Perfienneg og Kullegardins-Fabrikant i Kjøbenhavn; for Tiden Handelsreisende. (5 Børn.)

(See: J. Bering: „Beskrivelse over Landsbyhskolens offentlige Lærere i Sjællands Stift“ I. (S. 71); P. Fr. Barfod: „Danst Rigsdagstaler“ 1856. (S. 94; 259 og 305).)

3. **Peter Jensen**, født 29de Januar 1836 i Farum i Sjælland, en Søn af forhenværende Gaardmand Jens Hansen i Farum (født 22de September 1809) og Ane Olsdatter (født 17de October 1810 † i Februar 1862); blev dimitteret fra Jønstруп Seminarium: 24de Juni 1856; ansat som Hjælperlærer i Estildstrup: 1ste Juli 1856; derefter Hjælperlærer paa Odde i Overby Skole: 1ste December 1856; beskikkes som Undenlærer i Næst paa Bornholm: 10de April 1858; kaldet som Skolelærer i Alleshaage, Bregninge Sogn i Sjælland: 1ste Juni 1858 (Collats 10de Juli s. A.); forflyttet som Skolelærer og Kirkesanger til Odde: 10de Marts 1859; Formand for Communalvæsenet: 1ste Januar 1871; Kirkeværger: 27de November 1872.

∞ 10de September 1858: Lauretze Henriette Andresen, født 16de Marts 1837; en Datter af Skolelærer og Kirkesanger Frederik Nicolai Andresen og Wilhelmine Christine Sørensen; 2 Børn (1 Søn og 1 Datter):

1. Anna Wilhelmine Jensen, født 17de Juni 1859; ugift.

2. Jens Frederik Jensen, født 11te Juli 1860 † 16de September 1875.

Tillæg.

Inscriptioner fra Kirken, Kirkegaarden og Skolen

i

Oddens Pastorat.

I. Vasa sacra og Ornamentter tilhørende Oddens Kirke.

1. En sølvforgylt Kalk med Dift i Foutteral, skjænket af Kirkeieren Peter Kellinghusen, Urtekræmmer i Kjøbenhavn. Paa Kalken findes følgende Inscription:

„Peter Kellinghusen og Anna Catharina Kellinghusen.
Anno 1736.“

2. En Oblatæske af Sølv, skjænket af Kirkeieren Hr. Pastor Henning Knudsen Trochmann til Odde. Paa Saaget findes følgende Indskrift:

„Til Odboe Kirkes Alter.
Givet af Hr. Henning Trochmann. 1765.“

3. En lile Sølv-Pokal med Fad i Foutteral, „til Reisebrug for at betjene Syge med“, skjænket af Hr. Pastor Iver Iversen Brind til Kundby. Pokalen har følgende Indskrift:

„I. H. E. S. V. S. -- Givet af Iver Brind og Maren
Ostenfeldt. Anno 1767.“

4. Ifølge Hr. Pastor Grundtvigs Optegnelser i Aaret 1774 skal „salig Oberst Rohweders Enke have givet Kirken et Alterklæde af Sølvbrocade 1755“, ligeledes har „Hr. Pastor Brind skjænket Kirken en Alterbug, en Messeskjorte og en rød Fløiels Messeskaabe med et Kors af ægte Guldgalonet, 1767“; desuden 2de

Stykker rødt Fløiel med Guldgalonet at bruge ved Kalk og Disf paa Alteret.

5. Staten har skjænket Kirken „et Alterklæde af hvidt Løi“, hvorpaa er broderet med sort Silke „Kong Christian VII's Navnechiffer; Anno 1794“. Ligeledes et rødt Fløiels-Omhæng til Alteret med et Kors af ægte Guldgalonet, tvende Metalstager og tvende Porcellains-Alterkander med forgyldte Kors. Hr. Pastor Johan Carlsen har skjænket Kirken tvende broderede Gulvtæpper til Alteret og Prædikestolen.
6. Paa Himlen over den ældre Prædikestol fandtes følgende Inscription i forgyldte Bogstaver, det mærkelige Sprog af Davids Psalme 40, 10:

„Jeg vil prædike Retfærdighed i din Menighed; jeg vil ikke lade stoppe Munden til; det veed Du, o Herre!“

Den nuværende Prædikestol med udskåret Lydhimmel er forfærdiget af Egetræe for kgl. Regning i Kjøbenhavn og blev bragt med Skib til Rørby og derfra med Baad til Odden og opsat 2den Paaskefestdag 23de April 1821.

I nuværende Aar 1878 blev Kirken fuldstændig restaureret og malet, hvorved ligeledes Prædikestolen opmaledes og ferniseredes, ligesom ogsaa et malet Mosaikgulv anbragtes foran Alterbordet.

II. Ornamenterne i Oddens Kirke.

- A. I Choret findes Altertavlen og Døbefonten.
  1. „Altertavlen“, et Billedhuggerarbejde af udskåret Træ, forestillende foroven Christi Opstandelse og forneden Herrens Korsfæstelse, med 22 Figurer. Paa hver Side af Altertavlen staaer „Moses med

Lovens tvende Steeutavler" og „Evangelisten Johannes med Lammet". Paa selve Altertavlen findes følgende Indskrifter med Kong Christian den Fjerdes kronede Navnechiffer foroven og Bibelsproget: Joh. Evang. 11te Cap. 25de Vers i Omkreds af Aaret 1638:

„C. IV.

Seg

Er Opstandelsen

Og Livet."

Anno MDCXXXVIII.

„Hvo Som Troer Paa
Mig, Om Han End Dør,
Skal Han Dog Leve."

Ved Fodenderne af Altertavlen findes to Ahnefjolde, vistnok Kong Christian den Fjerdes Secretair Claus Mortensens og hans Hustrues adelige Vaabner.

Paa Christi Kors findes den sædvanlige Over- skrift: I. N. R. I. (o: „Jesus Nazaræus Rex Judæorum"). Flere af Figurerne ere ramponerede, en Bandalisme, som antages at være steet i Svenskekrigen 1658. Ifølge Optegnelser i „Odden's Præstekalbs Bog", der begynder 1767 og slutter 1866, skal Altertavlen være oppudset og forgyldt i Aarene 1737 og 1827. Forhen fandtes bag Alteret et Madonna-Billede, som blev indsendt til Museum i Kjøbenhavn.

2. „Døbefonten", ovalt opmuret, med Døbebækken af Tin, hvorpaa ligesom paa den tilhørende Vandkande, hvis Hank dannes af tvende sammenslynge- de Slinger, er indgraveret: „Kong Frederik den Sjettes Navnechiffer" og „Odden's Kirke. 1830";

desuden sees Støberens Signetstempel, mærket „Kron-Lin. — E. L. Dahlgreen. 1824.“

- B. I Skibet findes et Altermaleri og et Marmor-Epitaphie.
1. „Altermaleriet“ i forgyldt Ramme, 3 Alen højt og 2 Alen 16 Tommer bredt, forestillende „Christus knælende i Bøn i Gethsemane Have“, malet af Ziegler i Rom og kjøbt fra Maleriudstillingen i Wien, er stænket Oddens Kirke den 27de Februar 1878 af min Svigersøn Mr. William Henry Must, Fabrikeier i Wilmington i Hull, paa hans Bryllupsdag.
  2. Paa venstre Side af Væggen mellem Choret og Skibet findes fastnaglet en hvidgraa Marmortavle, paa hvilken Hr. Hans Thonebye, Sognepræst til Nykjøbing og Nørvig, har ladet indhugge følgende „Erminde“ over hans første afdøde Hustru Anna Helena Trochmann af Odden:

„Her hviler den i Livet velædle og dydstrede
Anna Helena Trochmann, fød i Oddens
Præstegaard d. 28 Februarii 1738, kom i Ægteskab med
Belærverdige Hr. Hans Thonebye, Sogne-Præst
til Nykjøbing og Nørvig: d. 19de Maj 1756, var Moder
til tvende Sønner og en Daatter, levede i Troen og
døde i Herren i Barselseng her hos sin Fader
Hr. Trochmann den 16 Maj 1859, gammel
21 Aar 2 Maaneder og 16. Dage.“

„Farvel hjert'elkede Sjel! Du kommer ej til mig.
Farvel højsalige Sjel! Jeg komme skal til Dig!“

Hr. Thonebye.

- C. Under Taarnet findes et Crucifix.
„Crucifixet“ (Christus paa Korsfætt i fuld Legemsstørrelse) af Træ, fastnaglet til Væggen, et Billedhuggerarbejde uden nogen Kunstværdie. I den ældre Tid

maa Crucifixet antages at have havt sin Plads under Chor-Svælvingen.

D. 3 Taarnet hænger:

„Tvende Klokker“, en stor og en lille, begge skjænktes Kirken af Rigsskriver Claus Mortensen.

1. Paa den store Klokke findes følgende Inscription med Uncial-Bogstaver:

„Verbum. Domini. Manet. In. Æternum.

Anno. 1599. Lod. Klawes. Martensen. Rigens. Skrifver. Støbe. Denne. Klokke. Till. Odby. Kirke. Paa. Kirkens. Bekostning. Borchardus. ¹⁾ Gelligether. Me. Fecit.“

Paa den østre Side findes et Baaben støbt i Klokken, paa den vestre Side en Pelikan med sine Unger; paa den søndre og nordre Side et Crucifix, under hvilket sidder en Tilbeder paa Knæ, i større Positur end Crucifixet.

2. Paa den mindre Klokke findes nogle smaa Ansigter, en Fugl og 3de ophævede Blader, den ene mindre end den anden, men Figurerne deri ere blevene ved Tilde ukjendelige; dog synes den ene at fremvise et gammelt Bomærke, omgivet med ulæselige Charakterer.

III. Inscriptioner paa Liigkisterne og Liigstenene.

- A. 3 Oddens Pastorats „Liber daticus“ har Dr. theol. Østergaard antegnet følgende Bemærkning med Hensyn til Inscriptionerne paa 3 Liigkister i Oddens Kirkes

---

¹⁾ Biskop Descendent af Heinrich de Borchard, der som Klokkestøber (Gelligether, Øheghoten, Rothgießer) har støbt den store Klokke i Alsønderup Kirke i Aaret 1513. (See: Kirkeh. Saml. II. S. 483.)

Begravelses-Capel: „Onsdagen den 23de September 1818 bleve, efterat det af Forvalter for det kgl. Ods-herredsfte Gods Hr. Kammerraad, Inspecteur Aschlund til Familiernes Underretning udstædte Proclama forlængst var udløbet, formedelst Kisternes Brøstfældighed, følgende 5 Liig, der hidtil havde staaet i den aabne Begravelse i Oddens Kirke, nedsatte ved Siden af hinanden paa Oddens Kirkegaard i det nordøstlige Hjørne ved Ringmuren, Norden for Støtten. Det første og ældste Liig vides ikke bestemt hvem er (antages dog at have været Kong Christian IV's Rigs-skriver Claus Mortensen). Det andet og tredie Liig skulde have været Secretair Claus Tausen og Sønnen Etatsraad Christian Tausen. Det fjerde og femte Liig var Hr. Oberst Adam Otto Rohweder og Hustru Fru Oberstinde Susanne Christine Rohweder, født von Bagelsen, dog den sidste uden Inscription.“

Paa Kgl. Secretair Claus Tausens og Sønnen Etatsraad Christian Tausens Liigkister fandtes følgende Inscriptioner:

1. „Hr. Secretair Claus Tausen, født i Kjøbenhavn 1637 af Faderen Doctor Christian Tausen, da Slots-Prædikant, siden Biskop over Stavanger Stift i Norge, og Moderen Anna Jæger, Professor Claus Jægers Datter; gift med Birgithe Marie Bachter; døde paa Ammedrupgaard den 23de Juni 1696.“
2. „Hr. Etatsraad Christian Tausen, født d. 26 Juni 1679; gift den 26 Juni 1711 med Major Erik Krabbes Enkefrue Adalgunda Margaretha Wilden, en Datter af Oberst Christian Wilden, død d.

4de Januar 1733, ætatis 53 Aar, 6 Maaneder og 8 Dage."

Neden under Inscriptionen fandtes følgende Vers:

„Afdøbe! om til Støv dit Legeme end bliver,
Dit Greminde os dog længe Minde giver.
Din Dyd med Verden skal sin Død omsider faae,
Men uden Død din Sjæl for Gud skal ævig staae!“

3. Paa Hr. Oberst Rohweders Kiste var en Timplade med følgende Inscription:

„I dette lidet Sovokammer hviler de jordiske Levninger af den i Livet fordem Højædle og Velbaarne Herre, Hr. Adam Otto Rohweder, Hs. kgl. Majestæts til Danmark og Norge bestalter Obrist af Cavalleriet og Obrist-Lieutenant ved det første Jydske Regiment til Hest; som blev født til Verden den 24de August 1688 i Lygum-Kloster i Hertugdømmet Schleswig; traadte i Ægtekab med Høyvelbaarne Frøiken Susanna Christina von Bagelsen den 8 Mai 1733; avlede i dette af Gud velsignede Ægtekab, som varede i 21 Aar, 7 Maaneder og 8 Dage, — 10 Børn, nemlig 5 Sønner og 5 Døttre, af hvilke Herren har hjemkaldet 2 Sønner og 1 Dotter. Omstiftede ved en salig Død det Jordiske med det Himmelske den 9de Januar 1755, efterat han, som en tapper og uforfagt Krigsmand fra sin Ungdom af har tjent i 46 Aar tvende af Danmarks høitpriselige Regentere, og i samme sin Krigstjeneste alletider vist sig i Belejringer og Bataillier som en retskaffen Soldat i sin Konges Tjeneste, hvorfor han med Honneur og største Berømmelse levede i denne Verden 66 Aar 8 Maaneder og 2 Dage, hvor

han har efterladt sin højst bedrøvede og dybt-sørgende Enkefrue tilligemed trende sorgfaarede Sønner og 4 Døttre, som i den ærefulde Opstandelse vente at samles med ham.“¹⁾

- B. Paa en Liigsteen over tvende Indstrandede, Sønner af Goffardie-Capitain Rønne paa Christianshavn, fandtes følgende Inscription²⁾:

„Herunder hviler vores 2 eneste Børn: Hans Peter Rønne, 23 Aar gammel, og Johan Christian Rønne, 16 Aar gammel, som den 27de November 1808 her indstrandede. Salige ere de, som døe i Herren!

Af deres dybt-sørgende Forældre er denne Steen sat til Erindring.“

Ifølge Kirkebogen „begravedes disse to Brødre den 4de December og Peter Møller den 11te December 1808, alle 3 opkastede paa Stranden fra en strandet Jagt.“

Denne store kostbare Steen blev i Aaret 1858 bortsolgt til en Gaardeier i Dverby, som nu benytter samme som Trappesteen.

- C. Paa Sognepræsten Magister philologiæ & Dr. philosophiæ Elias Christian v. Havens Liigsteen fandtes følgende Inscription:

„Herunder gjemmes, hvad som kunde dø af Sognepræsten Magister Elias Christian v. Haven, fød i Strøe den 28 Juni 1754, død i Oddens Præstegaard den 9 August 1813; gift den 13 Juni 1800 med Maria Elisabeth Lunn, som med 2 Sønner og 3 Døttre beklage det sørgeligste Tab af en sjelden Mand og Fader, og som ved dette Kjærligheds Minde vil bevare ubi Oddens Sogn Erindringen af en elsket Religionslærer.“³⁾

¹⁾ Sml. Hoffmans Fundatsamlinger Pars X (S. 63 ff.).

²⁾ See: Dr. Larsen: „Dds- og Skippings-Herrederne“ (S. 138).

³⁾ See: Dr. Larsen: „Dds- og Skippings-Herrederne“ (S. 138).

Denne smukke og veludhugne Granitsteen, som ifølge Dr. theol. Østergaards Bemærkning i Raldbogen først fattes paa Oddens Kirkegaard i Mai 1823, blev i Maret 1858 bortsolgt til en Gaardeier i Dverby, der benytter samme som Trappeopgang til hans Stuehuus.

- D. Paa Sogneprest Jacob Ludvig Ferdinand Holms Liigsteen, der ligger Østen for Kirkens Vaabenhuus paa Oddens Kirkegaard, findes følgende forfattede Indskrift paa en lille Marmortaale midt paa en langagtig firkantet Granitsteen:

Herunder hviler Støvet
af
J. L. F. Holm
Sogneprest for Oddens Menighed
Født den 22 November 1810.
Død den 2 Januar 1869.
Vi sees igjen."

IV. Stotten paa Oddens Kirkegaard.

Paa dette smukke Monument, bekostet af Infantericapitain Lorentz Fribert til Anneberggaard i Høiby Sogn (født 6te October 1781 † 22de April 1814), findes følgende Inscription, forfattet af Biskop Nicolai Frederik Severin Grundtvig (født 8de September 1783 † 2den September 1872).

„Orlogsfløjet Prinds Christian, ført af den kjække Jes-
sen¹⁾, kjæmpede ved Oddens Kyst den 22de Marts 1808
i 3 Limer med 2 engelske Linieskibe og 3 Fregatter.

¹⁾ Capitainlieutenant Karl Wilhelm Jessen, født 10de Juli 1764; Seierherre ved St. Thomas: 3die Marts 1801; saaret i Slaget ved Sjællands Odde: 22de Marts 1808; † 30te Marts 1823.

Willemoes, Kongedøds Helt¹⁾, Dahlerup og Soland med 69 af menige Mand faldt; Rothe²⁾, Top, Ferry, Thoftrup og 132 menige Mænd saarede³⁾. Braget blev erobret, men Danmarks Søhæder stadsfæstede.“

„De Snækker mødtes i Kvæld paa Hav,
 Og Luften begyndte at gløde;
 De leged' alt over den aabne Grav,
 Og Bølgerne gjordes saa røde.
 Her er jeg sat til en Bautasteen,
 At vidne for Slægter i Norden:
 Danste de vare, hvis møre Been
 Under mig smuldre i Jorden;
 Danste af Tunge, af Æt og af Tid;
 Thi skal de nævnes i løbende Tid
 Fædrenes værdig: Sønner!“

- 1) Premierlieutenant Peder Willemoes; født 11te Mai 1783 i Åsens i Fyen; berømt Helt fra Kongedødet i Skjærtorsdags-Slaget: 2den April 1801; faldt i Slaget ved Sjællands Odde 22de Marts 1808; begravet paa Oddens Kirkegaard (ved Siden af Støtten): 7de April 1808.
- 2) Capitainlieutenant Carl Adolph Rothe, født 8de December 1768; en af Heltene fra Kongedødet i Skjærtorsdags-Slaget: 2den April 1801; haardtfaaret i Slaget ved Sjællands Odde: 22de Marts 1808; † 12te Juli 1834.
- 3) Ifølge Fr. Barfod („Fortællinger af Fædrelandets Historie“ II. 1869. S. 430) vare „af Besætningens 576 Mand paa Orlogsskibet „Christian Frederik“ faldne 3 Officierer og 61 Mand, haardtfaarede 84 og letsaarede 45 Mand“. Ifølge Oddens Sogns Ministerialbøger „begravedes den 30te Marts: 7 strandede Liig“; „den 7de April bleve tvende Søofficierer (Willemoes og Dahlerup) og over 20 andre Ringere strandede Liig begravne med stor Væres-Ceremonie, Sang, Tale og Skuden“; „den 11te April: 2de Liig“; „den 30te April: 1 Liig“; altsaa begravedes lidt over 32 Mand.

V. Inscriptionen over Døren til Overby Skole i Oddens Pastorat.

„Hoc Pædagogium, et hujus instar 9n. ¹⁾, in reservatis Regiis
Præfecturæ Draxholmæ tractibus fundavi. Anno Chr. 1735.“

„Vii Sjette Christian, som ved Guds Magt beklæde
Den Fjerde Friderich vor salig Faders Sæde,
Og villig drage for Guds sande Kirke Sorg,
Den Vii stattere for hver Kongeriges Borg,
Vii følge Hannem i at bygge Skolers Mure²⁾,
Og ønske, at vor Væt maa deri saa fremture,
At under deres Spiir Guds Ord ret læres maae,
At Gud sin Være land og hver Guds Rige faae!“

- ¹⁾ De under Kong Christian VI paa Kgl. Regning opbyggede 9
Skoler i Ods Herred, Draxholms Birk, vare følgende, hvoraf
Oddens Skole var den niende og sidste:

I: Herrestrup i Grevinge Sogn; II—III: Braade og
Egebjerg i Egebjerg Sogn; IV: Raffe i Rørvig Sogn; V—
VI: Eftildstrup og Viig i Viig Sogn; VII—VIII: Sonnerup
og Høibyh i Høibyh Sogn; IX: Overby i Oddens Sogn.

- ²⁾ Kong Frederik IV lod nemlig anlægge 240 Skoler i Danmark,
20 Skoler i hver af de 12 Rytterdistricter, nemlig 120 i Sjæl-
land, 60 i Falster, Lolland og Fyen og 60 i Thyland, og over
Skoledøren paa hver af de af Grundmuur opførte Landsby-
skoler lod Kongen sætte følgende Inscription:

„Frederik den Fjerde har stiftet denne Skole og 240 af
samme Indretning som denne i de af mig oprettede Districter
for 12 Rytterregimenter, som for bestandig skal underholdes.
1721.“

„Halvtredsindestyve Aar, Gud! har Du mig opholdet
At Shgdom, Krig og Pest mig intet Ondt har voldet.
Thi yder jeg min Tak og breder ud dit Navn,
Og bygger Skoler op de Fattige til Gavn.
Gud lad i dette Bærk din Naades Fylde kjende,
Lad denne min Fundats bestaa til Verdens Ende,
Lad altid paa min Stol En findes af min Væt,
Som mener Dig, min Gud! og disse Skoler ret.“

Alphabetisk Navne-Register,

	Pagina.
1. Anderfen, Peder, Sognepræst	26
2. Andresen, Frederik Nicolai, Skolelærer og Kirkesanger	84
3. Andresen, Peder, Skolelærer og Kirkesanger	83
4. Benzon, Niels, Capellan	66
5. Carlsen, Johan, Sognepræst	56
6. Egberg, Poul, Sognebegn	74
7. Farum, Willum Christensen, Skoleholder	81
8. Fiischer, Jens Christian Jensen, Sognebegn	76
9. Fyenboe, Christiern Hansen, Sognepræst, Provst	22
10. Galskjøt, Thomas Maximus Braem Sognepræst	42
11. Gottschalk, Rasmus Mathiesen, Skoleholder og Sognebegn	79. 82
12. Grundtvig, Johan Ottosen, Sognepræst	31
13. Grønberg, Anders, Sognepræst	28
14. Hansen, Christopher, Skoleholder, Sognebegn	74. 81
15. Hansen, Morten Peter, Sognepræst	54
16. v. Haven, Elias Christian, Sognepræst	50
17. Holm, Jacob Ludvig Ferdinand, Sognepræst	55
18. Horster, Joachim Friederich, Sognepræst	35
19. Jacobsen, Poul, Sognebegn	72
20. Jensen, Jens Severin, Capellan	67
21. Jensen, Peter, Skolelærer og Kirkesanger	86
22. Kraft, Mikkel Hansen, Capellan, Sognepræst	24. 63
23. Lauritzen, Lauritz, Sognebegn	72
24. Luplau, Johannes Hieronymus, Capellan	63
25. Lund, Christen, Sognebegn	75
26. Nielsen, Carl Frederik, Sognepræst	57
27. Nyholm, Christopher Christoffersen, Sognepræst	37
28. Mariager, Willum Christiansen, Sognebegn	74
29. Olussen, Lauritz, Sognepræst, Provst	22
30. Oulstgaard, Jens Peter Orskøff, Capellan	64
31. Samsing, Peder Andersen, Sognepræst, Provst	23
32. Schou, Hercules, Skoleholder	81
33. Spend, Christen Jensen, Sognepræst	26
34. Trochmann, Henning Knudsen, Sognepræst	28
35. Voigt, Christian Christensen, Sognebegn	78
36. Voigt, Christian Ditlev Ammentorp, Capellan	65
37. Wegner, Christopher Christoffersen, Sognepræst	26
38. Wegner, Niels Haar Christoffersen, Sognebegn	73
39. Westergaard, Jørgen Pylke, Sognepræst	48
40. Wisvild, Peder Christensen, Capellan, Sognepræst	24. 63
41. Winding, Rasmus Samuelsen, Sognepræst	25
42. Østergaard, Johan Christian, Sognepræst	53

Trykfeil, Rettelser og Tillæg.

Bag.	4	Ein.	10	Ytreby, læs Ytræby.	
—	"	—	2	fran. dengang, l. forstum.	
—	"	—	1	— 70 Fod, l. omtrent 70 Fod.	
—	5	—	8	siden Udskiftningen, l. siden Udskiftningen.	
—	6	—	9	1877, l. 1878.	
—	10	—	2	I, l. M.	
—	12	—	10	Kirke-Inspector, l. Kirke-Inspector.	
—	13	—	1	fran. tilføi: samt F. E. Hundrups „biographiske Efterretninger om Lærerstanden ved de lærde Skoler“.	
—	21	—	3	I „Series pastorum“ er Fødselsaaret for Oddens Sogns Præster fra Nr. 13—17 forrykket; rettes saaledes:	
			13.	Joachim Friderich Hørster	¹⁹ / ₁₁ 1741.
			14.	Christopher Christophersen Nyholm (VII. 13)	² / ₁₂ 1750.
			15.	Thomas Martinus Braem Galkjøst	¹ / ₂ 1748.
			16.	Jørgen Lykke Westergaard	²⁰ / ₂ 1745.
			17.	Dr. phil. & Magister philol. Elias Christian v. Haven	²⁸ / ₆ 1754.
—	28	—	6	fran. Knudsen, l. Knudsen.	
—	33	—	7	— t, l. i.	
—	35	—	10	Caroline, l. Caroline.	
—	"	—	23	Autobiographie, l. Autobiographie.	
—	38	—	6	fran. sol, l. for.	
—	38	—	18	+ 1808 paa Havet, l. + i Marts 1809 paa Hjemreisen fra Bengalen til England.	
—	42	—	4	— tilf. Student fra Slagelse: 7. November 1794; Alumnus paa Regentens; Cand. theol. 27 Juli 1798	
—	44	—	6	Henseende, l. Henseende.	
—	49	—	1	11771, l. : 1771;	
—	51	—	11	fran. tilf. ∞ 1835: Proprietair Hans Peter Lassen i Drum pr. Grenaa i Thyland, derefter Landmand og Kunstdreier i Skjebbjerg ved Årsens i Thyen.	
—	"	—	9	fran. + 1839, l. + 1833.	
—	"	—	8	— ugift, l. ∞ Oline Rosling (+ 1833).	
—	"	—	4	— ;, l. i.	
—	53	—	7	thottiske, l. thottiske.	
—	57	—	18	tilf. „Bed Niels Peter Petersens Riste i Oddens Kirke den 24de August 1874“.	
—	57	—	2	fran. 1843, l. 1844.	
—	59	—	2	— Full, l. Full.	
—	60	—	14	tilf.: „Ligtale i Oddens Kirke ved Gaardeier Peder Pedersens 9-aarige Datter Karen Sophie Pedersens Baare, Onsdag den 22de Januar 1879“. Nykjøbing. (Trykt som Manuscript.)	
—	60	—	9	1878 l., 1879.	
—	61	—	11	fran. topographisk, l. topographisk.	
—	66	—	1	— Flode, l. Flade.	

- Pag. 67 Nr. 1 Emma Larsen, l. Emma Jensine Christine Larsen, en
 Datter af Forpagter Ernst Larsen († 8. Februar 1879)
 og Catharine Marie Schmidt paa Børglumkloster.
 — 71 — " Sognbedegnene Nr. 7: Christen Lund 1729, l. Christen
 Petersen Lund..... "/, 1729.
 — 72 — 3 1660, l. 1680.
 — 73 — 15 1739 tilf. ved Forordningen af 17 April d. A.
 — 75 — 11 fran. tilf. Christen Petersen Lund, døbt 10. April 1729,
 en Søn af Hattemagermester Peter Christensen Lund
 i Slagelse († 1740) og Bodil Johansdatter; optagen
 i Slagelse Skole 1737; Student herfra 29. Juli 1748;
 Skoleholder i Store Valdbys 1748. (See F. E.
 Hundrup: "Biogr. Efterr. om de fra Slagelse lærde
 Skole til Univerf. dimitterede Disciple" 1862. Nr.
 684. S. 54-55).
 — 76 — 5 ∞ 1758, l. ∞ 28. Marts 1749 i Slagelse.
 — " — 15 Føder (Christian) Lund, var ifølge Hundrup Biogr.
 Efterretninger fra Slagelse Skole Nr. 700. S. 71-72)
 døbt i Slagelse: 30 August 1750; Student fra Slagelse:
 1 August 1772; Cand. theol.: 24. April 1776; Resi-
 derende Capellan i Fron i Gudbrandsdalen i Norge:
 28 October 1778; (vistnok residerende Capellan til Store-
 Hedinge og Sognepræst til Spirup i Sjælland: 4.
 November 1785); Sognepræst til Bardal, Smids og
 Leubstad: 6. November 1789; Sognepræst i Land:
 1821; † 15 April 1836 som Pastor emeritus.
 — " — 18 ugift, l. ∞ Anna Marie Fouguere født 1767 † 14.
 Marts 1853 i Christiania. (Sønnes Gregers Fouguere
 Lunds, født 15. Mai 1780, blev Capitul og Kam-
 merjunker, derefter Lector og Supplent, Professor
 ved Universitetet i Christiania; † 11. Juli 1836;
 — 10. December 1814: Helene Catharina Bergh,
 født 7. September 1797; en Datter af General-
 Auditeur Christoffer Anter Bergh (født 28. October
 1764 † 17. Mai 1825) og Marie Scheitli († 1826).
 [See: Erslevs Forf.-Ler. 2, 175-76 og Suppl. 2,
 266-67, og Norsk Forf.-Ler. 400-9.]
 — 81 — 5 tilf.: Student fra Helsingholm 1711.
 — 85 — 19 uf, l. af.
 — 86 — 1 (Grønland), l. (America).
 — 95 — 6 din, l. din.
 — " — 9 fran. dea, l. den.
 — " — 10 — Ramur, l. Januar.
 — 96 — 9 — Strøe, l. Sorøe.
 — 100. Nr. 25. Lund, Christen, l. Lund, Christen Petersen